

Tallinna Tehnikaülikool
Mehhatroonikainstituut

Jüri Kirs

Kodutöö S-13

**Jäiga keha toereaktsioonide leidmine
ruumilise jõusüsteemi korral**

Tallinn 2003-2004

ISBN 9985-894-81-2

Kodutöö S-13

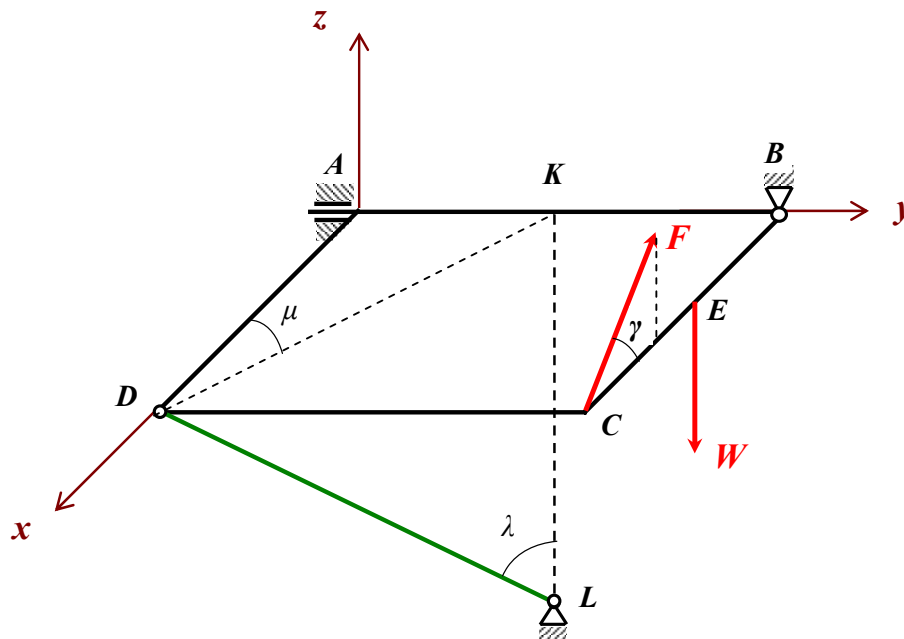
Jäiga keha toereaktsioonide leidmine ruumilise jõusüsteemi korral

Leida alljärgnevate konstruktsioonide toereaktsioonid. Kõik vajalikud arvulised andmed on toodud vastava variandi juures. Vaadeldava keha kaal on kõikjal tähistatud G .

Ruumilise jõusüsteemi jõudude projekteerimisest koordinaattelgedele ja momentide leidmisest võib lugeda Endel Topnik' u õpikus „Insenerimehaanika ülesannetest I. Staatika“, Tallinn 2001, lehekülgedelt 70-75. Näiteülesanded toereaktsioonide leidmisest ruumilise jõusüsteemi korral on sealsamas, alates leheküljest 91, näited 43 kuni 47.

Variant 1.

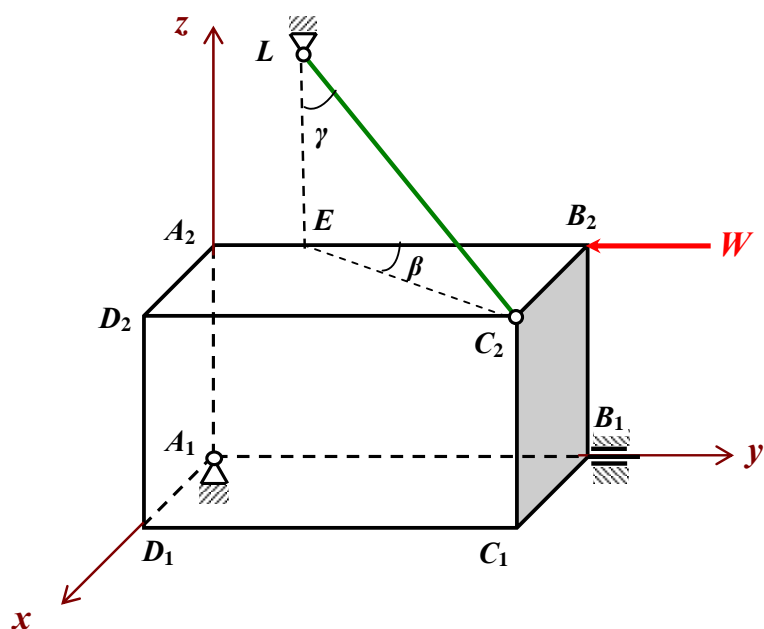
Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga B , silindrilise liigendiga A ja jäiga kerge vardaga DL . Plaadi kaal G on 150 N . Punkti C rakendatud jõud $\vec{F}$ mõjub vertikaaltasapinnas, tema moodul on 250 N , nurk $\gamma = 30^\circ$. Jõud $\vec{W}$ on suunatud otse alla, tema moodul on 100 N . Leida sidemereaktsioonid punktides A , B ja D kui $BE=EC$, $AB=3BE$, $AB=KL$ ja $AK=KB$. Sirge KL on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 39,806^\circ$ ja $\mu = 36,870^\circ$. Abiks lahendajale: näiteks X_B peab tulema $216,5\text{ N}$.

Joonis 1.

Variant 2.

Risttahukas kaaluga $G = 200\text{ N}$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , silindrilise liigendiga B_1 ja jäiga kerge vardaga C_2L . Punkti B_2 on rakendatud y -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida reaktsioonjõud punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $A_2D_2 = 2A_2E$, $A_2B_2 = 4A_2E$ ja $A_1A_2 = 2A_2E$. Nurk $\gamma = 60^\circ$. Sirge LE on vertikaalne. Antud on ka nurk $\beta = 33,690^\circ$.

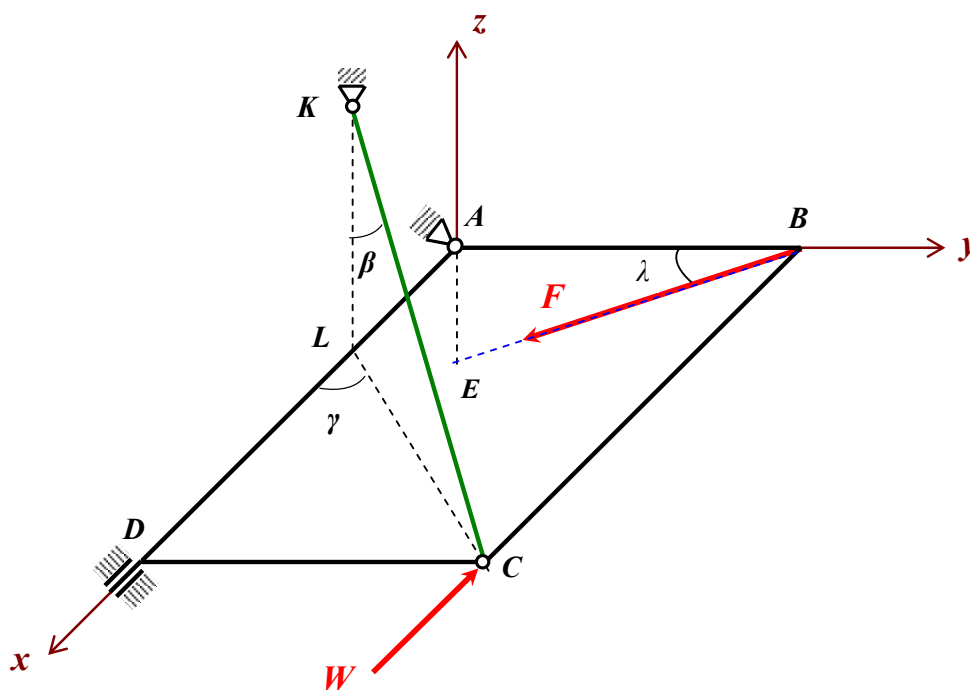

Joonis 2.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $36,75\text{ N}$.

Variant 3.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga D ja jäiga kerge vardaga KC . Plaadi kaal G on 200 N . Punkti B on rakendatud vertikaaltasapinnas asetsev jõud $\vec{F}$, mille moodul on 180 N . Punkti C on rakendatud x -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 80 N . Nurk $\beta = 30^\circ$ ja $\gamma = 60^\circ$. Leida sidemete reaktsioonid punktides A , D ja C , kui $AB = 2l$, $AD = 4l$ ja $AE = l$. Sirged AE ja KL on vertikaalsed. Nurk $\lambda = 26,565^\circ$.

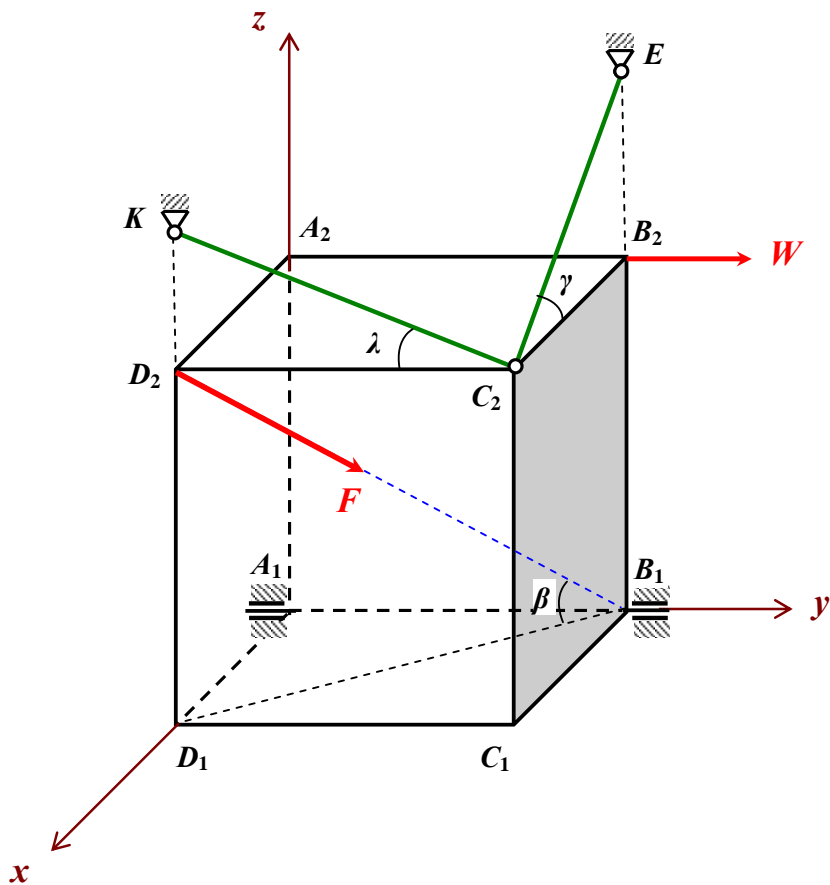

Joonis 3.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $132,11\text{ N}$.

Variand 4.

Kuup kaaluga 300 N on kinnitatud silindriliste liigenditega A_1 ja B_1 , ning jäikade kergete varrastega KC_2 ja EC_2 . Kuubi punkti D_2 on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis D_2B_1 ja mille moodul on 200 N . Punkti B_2 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $B_2E = \frac{3}{4}a$, kus a on kuubi serva pikkus. Sirged KD_2 ja EB_2 on vertikaalsed. Antud on ka nurgad $\gamma = 36,870^\circ$ ja $\lambda = 40^\circ$.

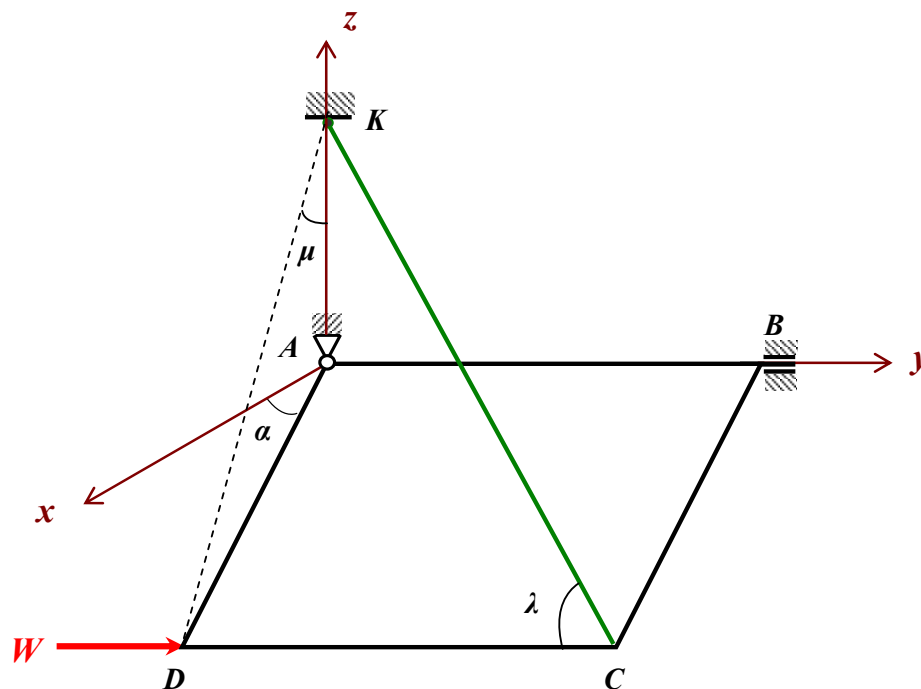

Joonis 4.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $275,47\text{ N}$.

Variant 5.

Ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B ning ta hoitakse nööri KC abil horisontaaltasapinnast kallutatuna nurga $\alpha = 30^\circ$ võrra. Punkti D on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AK = l$, $AD = 2l$ ja $AB = 3l$. Antud ka nurgad: $\lambda = 41,410^\circ$, $\mu = 40,893^\circ$.

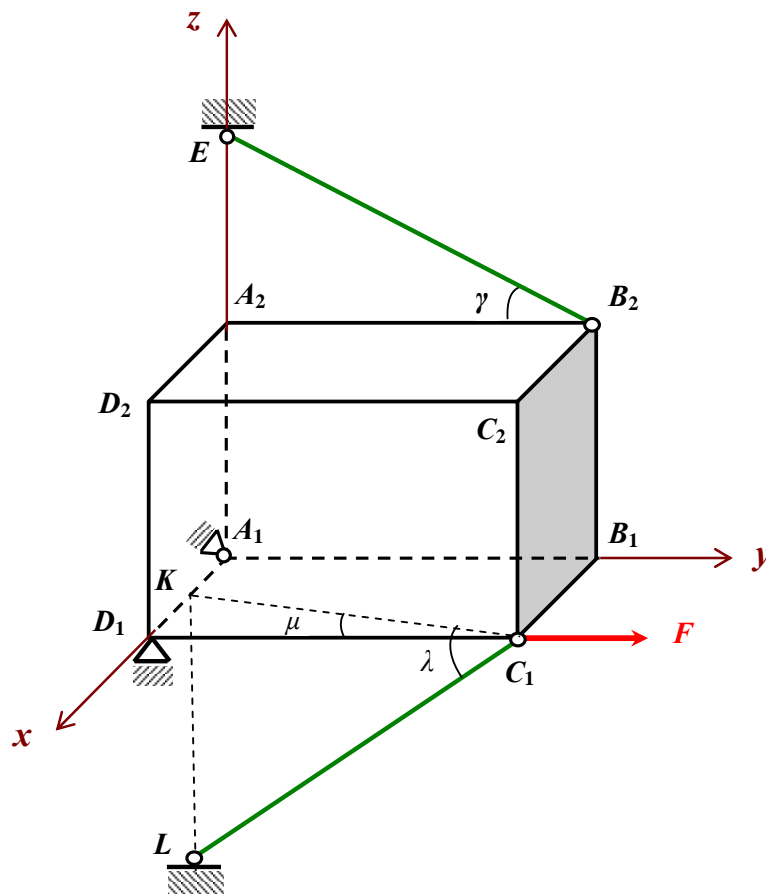

Joonis 5.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $138,56\text{ N}$, ning Y_A peab tulema 240 N .

Variant 6.

Risttahukas kaaluga 300 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , jäikade kergete varrastega EB_2 ja LC_1 ning punkti D_1 lähedal toetub teravikule. Punkti C_1 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 120 N . Nurk $\gamma = 30^\circ$. Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_2 , C_1 ja D_1 , kui $A_2D_2 = 2b$, $A_2B_2 = 6b$, $A_1A_2 = 3b$, $KL = 4b$ ja $A_1K = KD_1$. Sirge KL on vertikaalne, risttahuka põhjad on horisontaalsed. Antud on ka nurgad: $\lambda = 33,329^\circ$, $\mu = 9,462^\circ$.

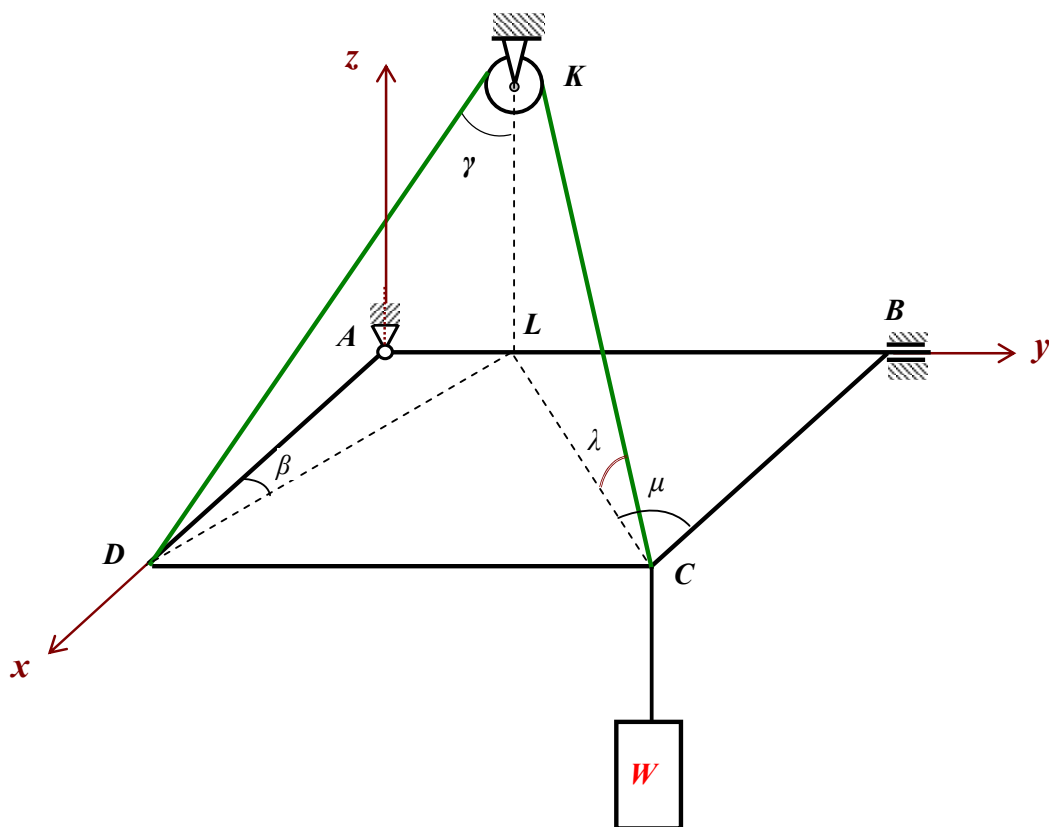

Joonis 6.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema 40 N .

Variant 7.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$, mille kaal on 150 N , hoitakse horisontaalasendis nööri DKC abil. Nöör on pandud üle väikese ploki K , kusjuures nurk $\gamma = 45^\circ$. Plaadi nurka C on riputatud keha W , mille kaal on 240 N . Leida nööri tõmme ning sidemereaktsioonid punktides A ja B , kui $AL = l$, $AB = 4l$ ja $AD = 2l$. Sirge KL on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\beta = 26,565^\circ$, $\lambda = 31,806^\circ$, $\mu = 56,310^\circ$.

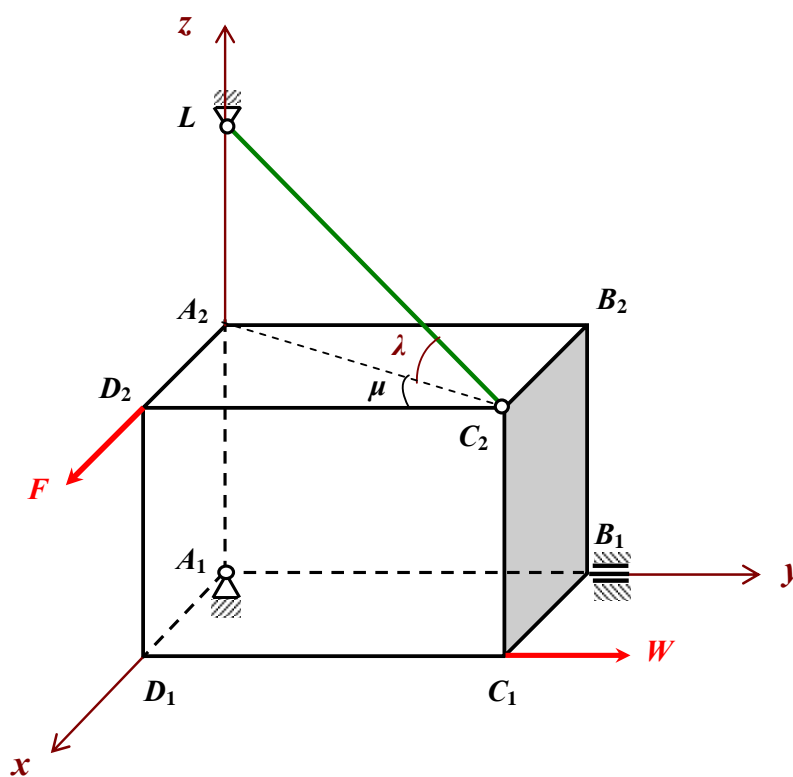
Joonis 7.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $211,31\text{ N}$.

Variand 8.

Risttahukas kaaluga 250 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , silindrilise liigendiga B_1 ja jäiga kerge vardaga LC_2 . Punkti D_2 on rakendatud jõud x -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 180 N . Punkti C_1 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida reaktsioonjõud punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $A_1B_1 = 4b$, $A_1D_1 = 2b$, $A_1A_2 = 3b$ ja $A_2L = 2b$. Antud on ka nurgad: $\lambda = 24,0948^\circ$, $\mu = 26,565^\circ$.

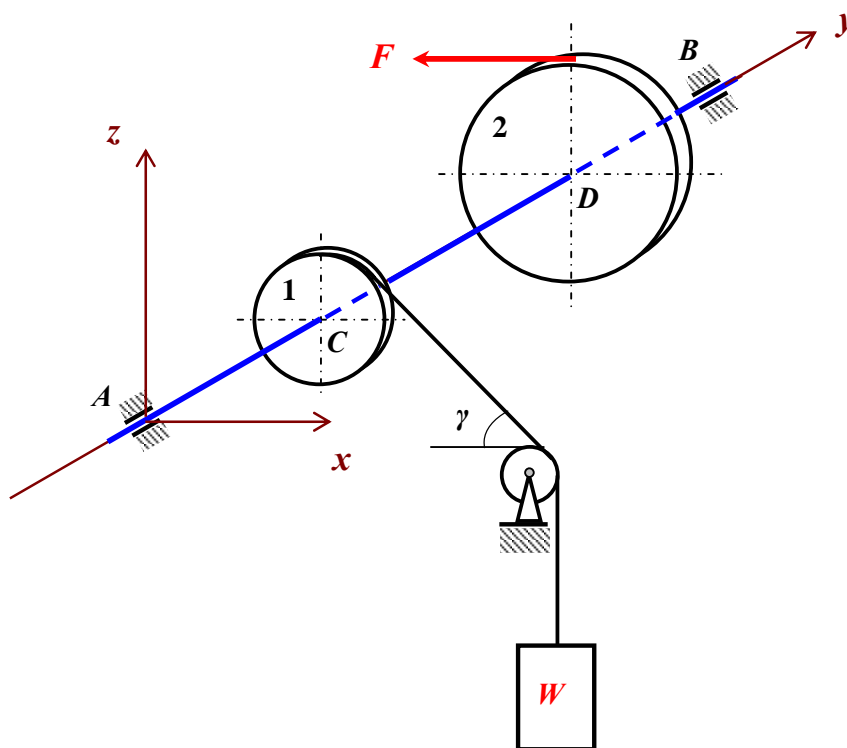

Joonis 8.

Abiks lahendajale: näiteks Y_A peab tulema 196 N .

Variand 9.

Ratas 1 kaaluga $G_1 = 60 \text{ N}$ ja raadiusega 20 cm ning ratas 2 kaaluga $G_2 = 200 \text{ N}$ ja raadiusega 40 cm asetsevad horisontaalsel völlil AB . Rattast 1 läheb nööri üle ploki ja kannab raskust $W = 120 \text{ N}$. Nurk γ on 60° . Rattale 2 on rakendatud x -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{F}$. Leida laagrite A ja B reaktsioonid ning jõu $\vec{F}$ suurus, mis on vajalik süsteemi tasakaalustamiseks, kui $AC = 3l$, $CD = 5l$ ja $DB = 2l$.

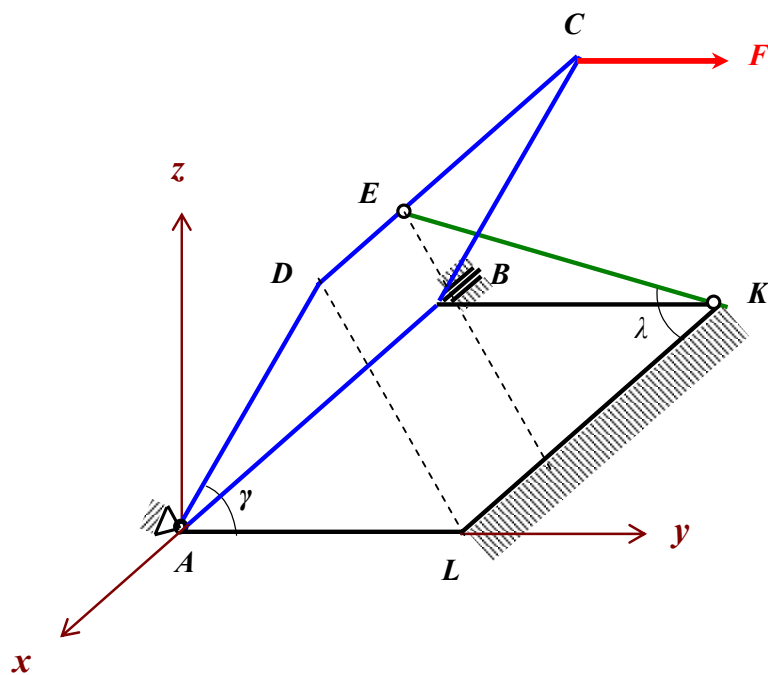

Joonis 9.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema -30 N .

Variant 10.

Ristkülikukujuline kaas $ABCD$ kaaluga 160 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B ning avatud kerge jäiga vardaga EK . Nurk γ on 60° . Punkti C on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 100 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AD = AL = l$, $AB = 3l$ ja $EK = 2l$. Nurk $\lambda = 30^\circ$.

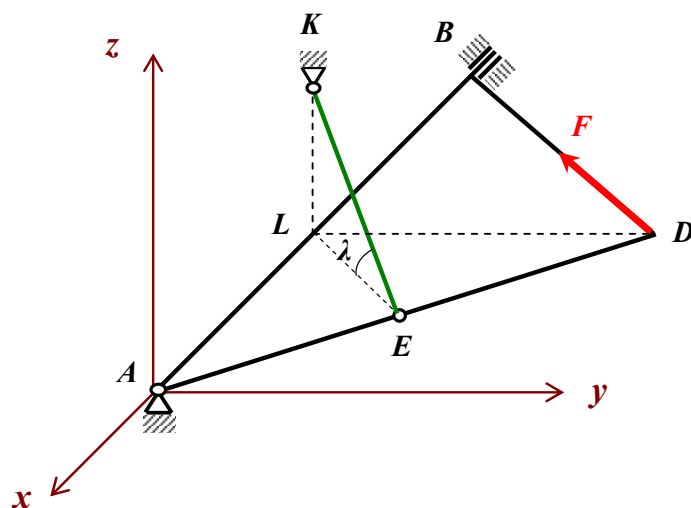

Joonis 10.

Abiks lahendajale: näiteks Y_B peab tulema $-111,31\text{ N}$.

Variant 11.

Horisontaalne kolmnurgakujuline plaat ABD kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga KE . Punkti D on rakendatud sihis DB mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 150 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AL = LB = l$, $AD = DB = 2l$, $KL = l/2$, $AE = ED$. Sirge KL on vertikaalne. Nurk $\lambda = 26,565^\circ$.

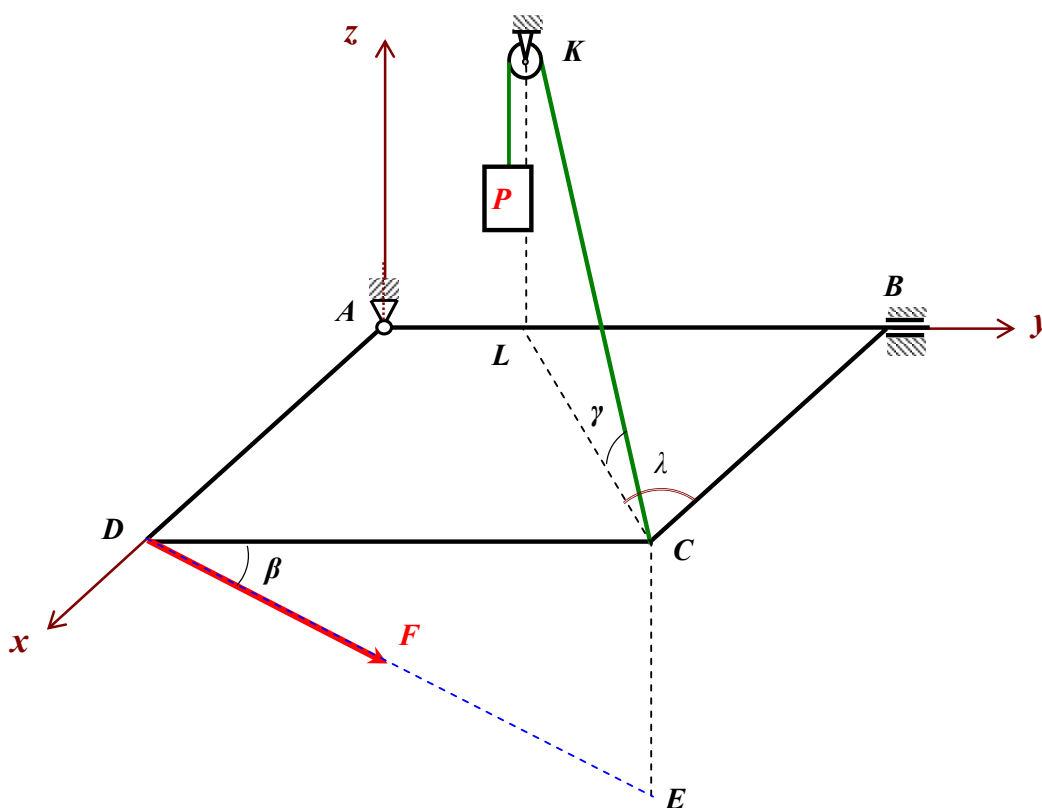

Joonis 11.

Abiks lahendajale: näiteks Y_A peab tulema $138,56\text{ N}$.

Variant 12.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 280 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B . Punkti C on kinnitatud nõr, mis moodustab plaadiga nurga γ ja läheb üle väikese ploki. Punkti D on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis asetseb vertikaaltasapinnas ja moodustab plaadiga nurga β . Tema moodul on 150 N . Leida raskus P tasakaalu korral ja sidemete reaktsioonid punktides A ja B , kui $AD=l$, $AB=2l$, $LB=\sqrt{3}l$, $\beta=30^\circ$, $\gamma=30^\circ$. Sirge KL on vertikaalne. Nurk $\lambda=60^\circ$.

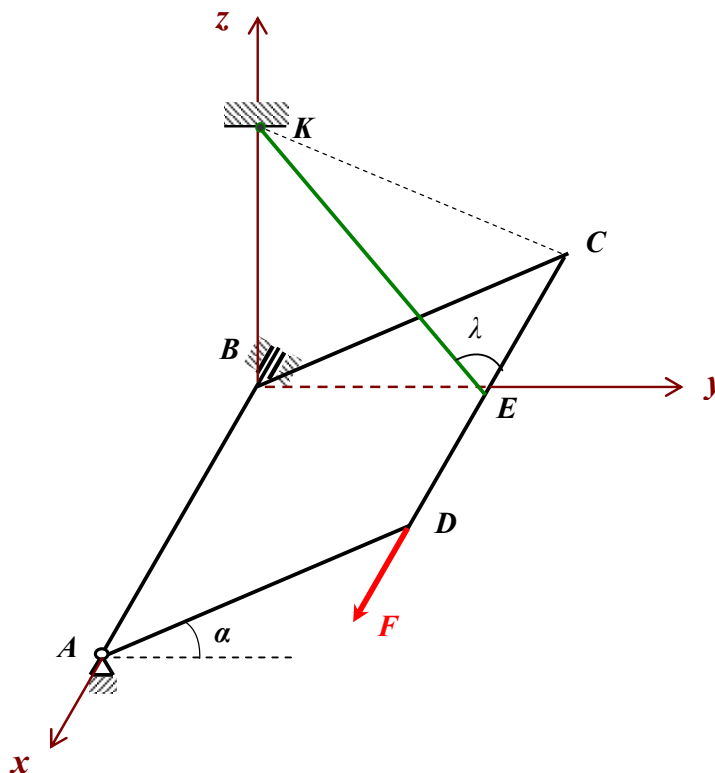

Joonis 12.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $96,30\text{ N}$.

Variand 13.

Ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 300 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B . Ta moodustab horisontaaltasapinnaga nurga α ning hoitakse sellises asendis nööri KE abil. Punkti D on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AD=l$, $AB=4l$, $KB=l$, $CE=ED$, $\alpha=30^\circ$. Nurk $\lambda=26,565^\circ$.

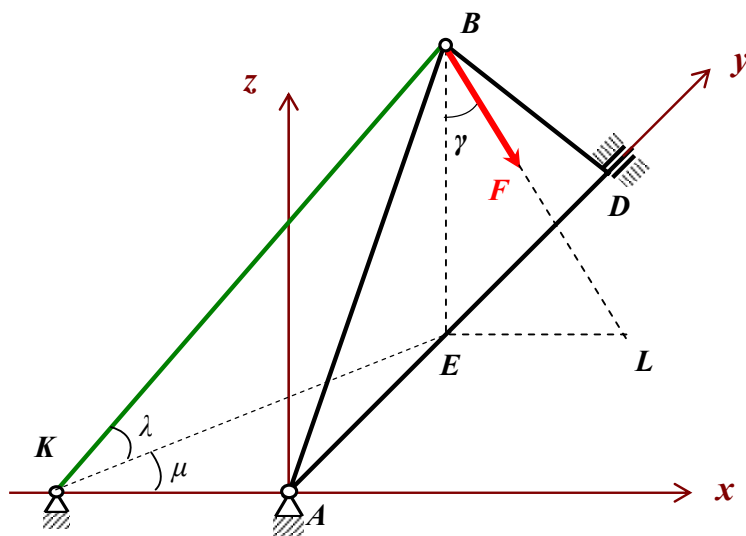

Joonis 13.

Abiks lahendajale: näiteks Y_A peab tulema $25,98\text{ N}$, ning Z_B tuleb 135 N .

Variant 14.

Vertikaalne kolmnurgakujuline plaat ABD kaaluga 160 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga D ja jäiga kerge vardaga BK . Punkti B on rakendatud vertikaaltasapinnas mõjuv jõud $\vec{F}$, mis moodustab plaadiga nurga γ ja mille moodul on 320 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja D , kui $AE = ED = l$, $EB = 2l$, $AK = \sqrt{3}l$, $\gamma = 60^\circ$. Sirge BE on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 45^\circ$ ja $\mu = 30^\circ$.

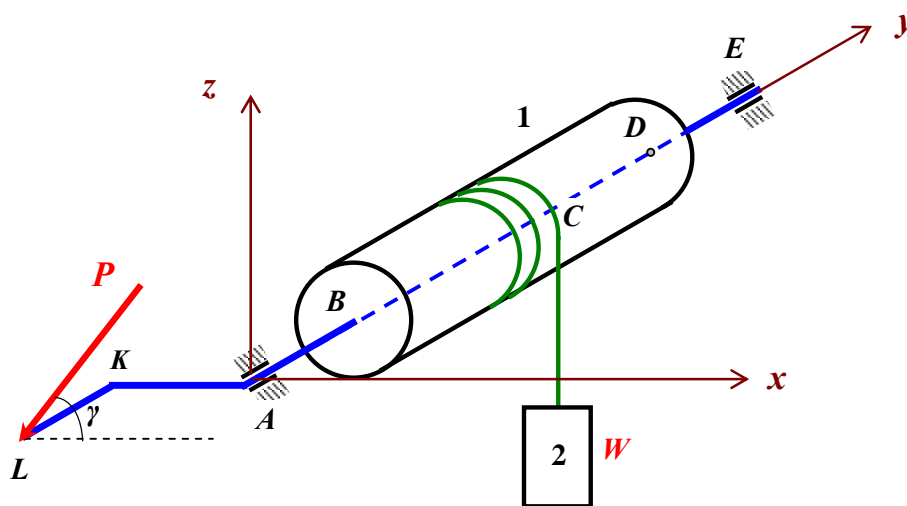

Joonis 14.

Abiks lahendajale: näiteks Z_A peab tulema 480 N .

Variant 15.

Pööraga tõstetakse raskust 2, mille kaal W on 300 N. Vänt LKA ja telg AE on horisontaaltasapinnas. Pööra trumli 1 kaal on 120 N. Leida vändale rakendatud tasakaalustamiseks vajaliku jõu $\vec{P}$ suurus ja laagrite A ning E reaktsioonid, kui $LK = AB = DE = l$; $KA = 1,5l$; $BC = CD = 2l$; trumli raadius $r = \frac{1}{2}l$; nurk $\gamma = 60^\circ$. Jõud $\vec{P}$ mõjub vertikaaltasapinnas.

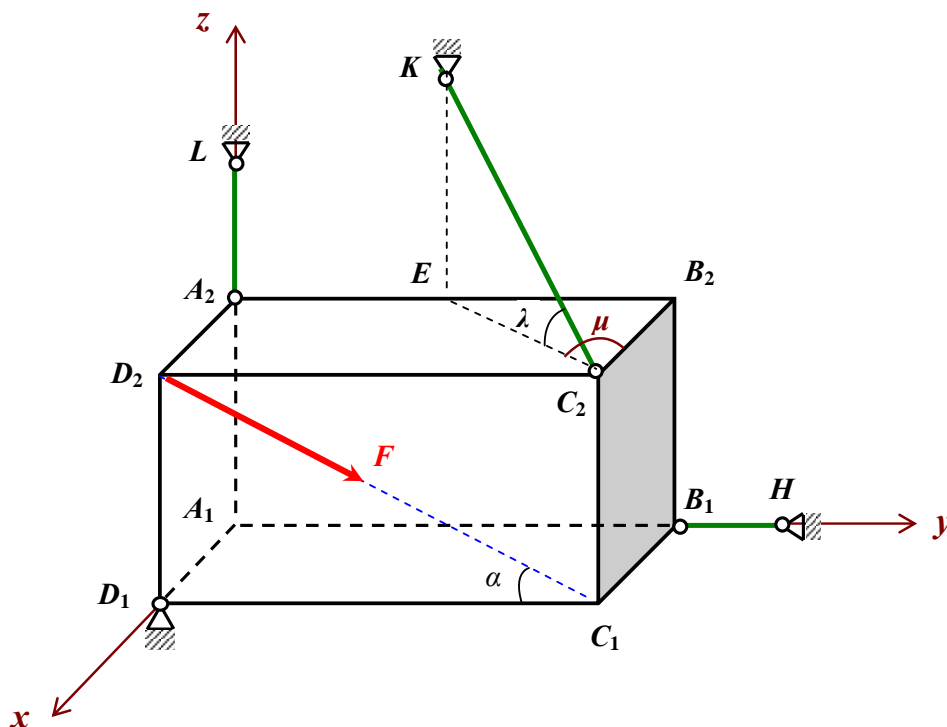
Joonis 15.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema 67,36 N.

Variant 16.

Risttahukas kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga D_1 ja jäikade kergete varrastega A_2L , C_2K ning B_1H . Punkti D_2 on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub vertikaaltasapinnas sihis D_2C_1 ja mille moodul on 280 N . Leida sidemete reaktsioonjõud punktides D_1 , A_2 , C_2 ja B_1 , kui $A_1D_1 = b$, $A_1B_1 = 3b$, $A_1A_2 = 2b$, $A_2E = EB_2$, $KE = \sqrt{3}b$. Sirge KE on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\alpha = 33,690^\circ$, $\lambda = 43,854^\circ$, $\mu = 56,310^\circ$.

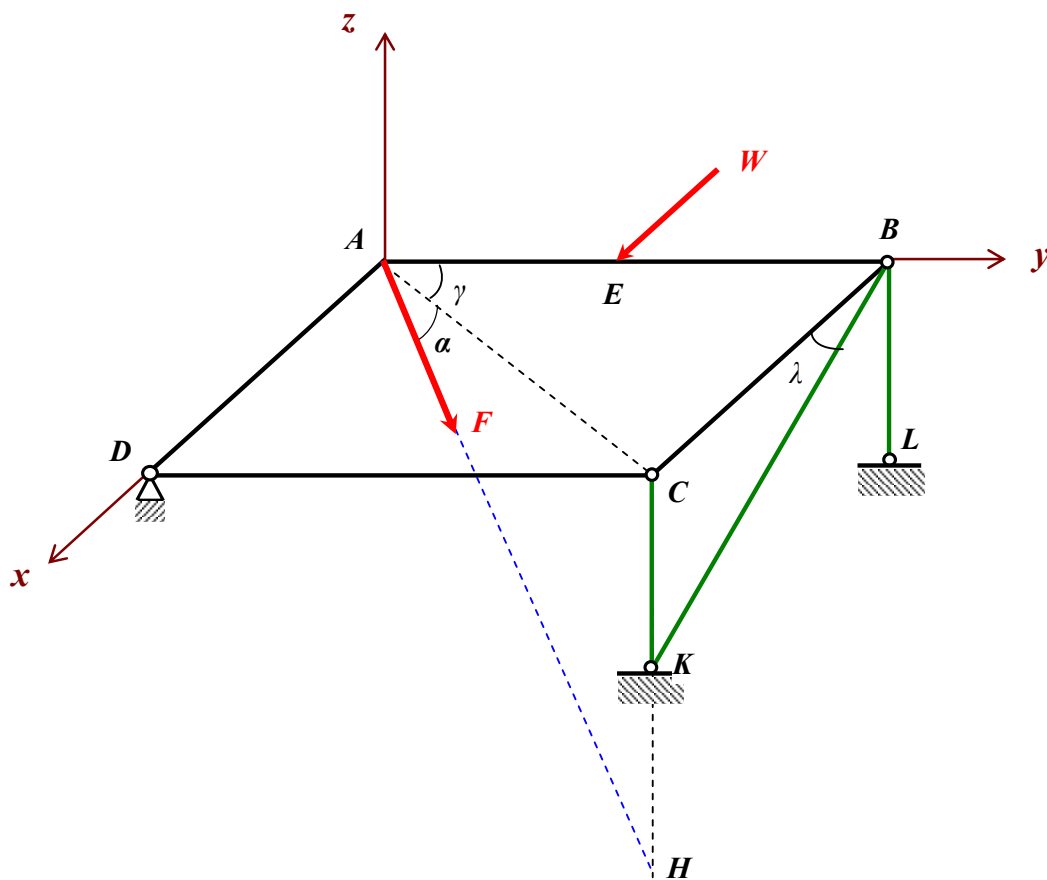

Joonis 16.

Abiks lahendajale: näiteks Z_D peab tulema $-100,77\text{ N}$.

Variand 17.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 320 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga D ja jäikade kergete varrastega CK , BL ning BK . Punkti A on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis AH ja moodustab plaadiga nurga α . Jõu $\vec{F}$ moodul on 180 N . Punkti E on rakendatud x -teljega paralleelne jõug $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonjõud punktides B , C ja D , kui $AD=l$, $AB=3l$, $CK=BL=2l$, $AE=EB$, $\alpha=30^\circ$. Vardad CK ja BL on vertikaalsed. Antud on ka nurgad: $\gamma=18,495^\circ$, $\lambda=63,435^\circ$.

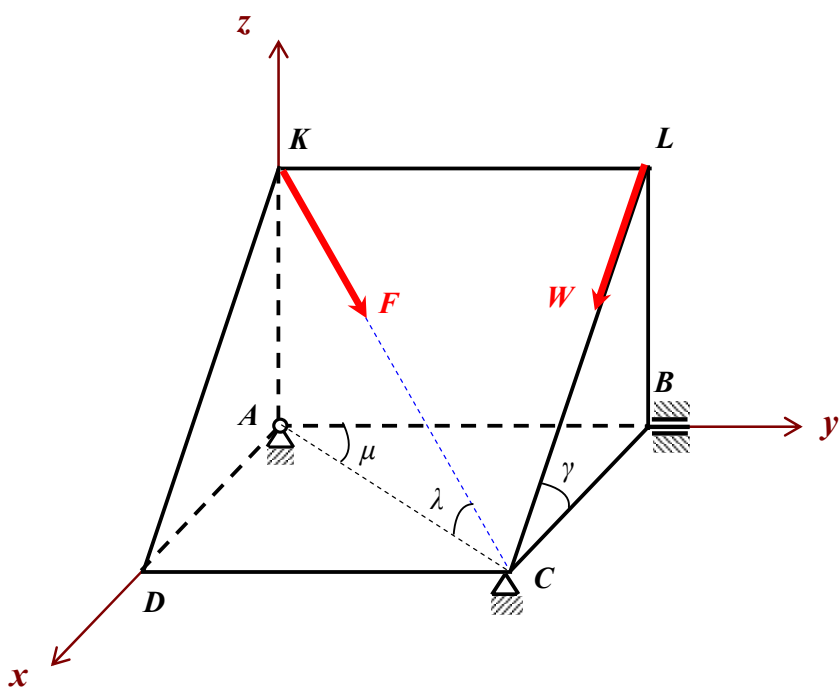

Joonis 17.

Abiks lahendajale: näiteks Z_D peab tulema 250 N .

Variant 18.

Prisma kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ning punkti C lähedal toetub teravikule. Prisma punkti K on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis KC ja mille moodul on 300 N . Punkti L on rakendatud jõud $\vec{W}$, mis mõjub sihis LC ja mille moodul on 200 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AD = BC = 30\text{ cm}$, $AB = DC = 50\text{ cm}$, $AK = BL = 60\text{ cm}$. Prisma alumine põhi on horisontaalne, tagumine tahk on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\gamma = 63,435^\circ$, $\lambda = 45,8186^\circ$, $\mu = 30,964^\circ$.

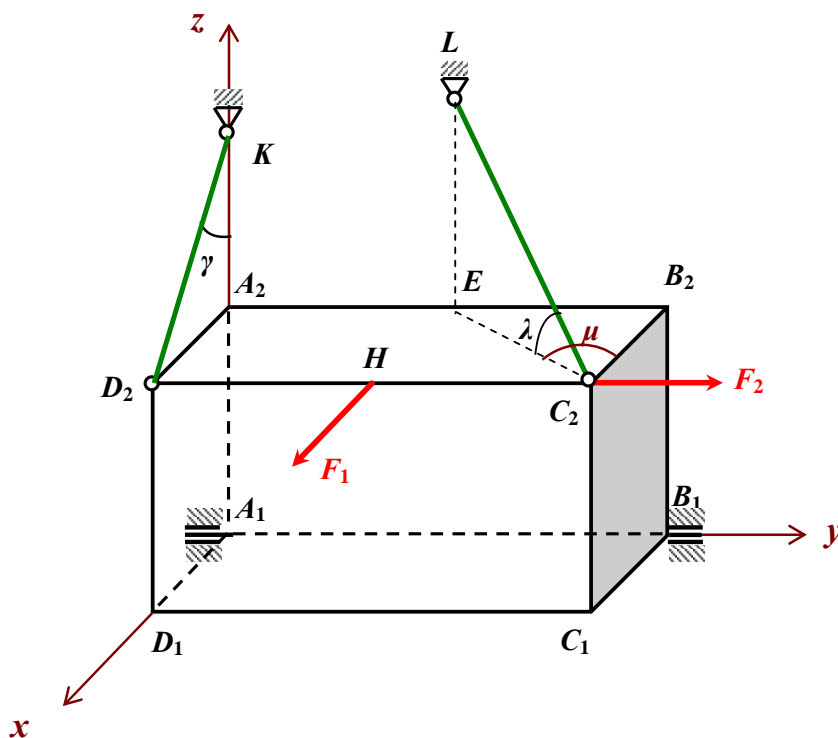

Joonis 18.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $-107,57\text{ N}$.

Variant 19.

Risttahukas kaaluga 280 N on kinnitatud silindriliste liigenditega A_1 ja B_1 , ning jäikade kergete varrastega KD_2 ja LC_2 . Punkti H on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{F}_1$, mille moodul on 320 N . Punkti C_2 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{F}_2$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_1 , C_2 ja D_2 , kui $A_1D_1 = l$, $A_1B_1 = 4l$, $A_1A_2 = 2l$, $B_2E = \sqrt{2}l$, $LE = \sqrt{2}l$, $D_2H = HC_2$, nurk γ on 60° . Sirge LE on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 39,2315^\circ$, $\mu = 54,736^\circ$.

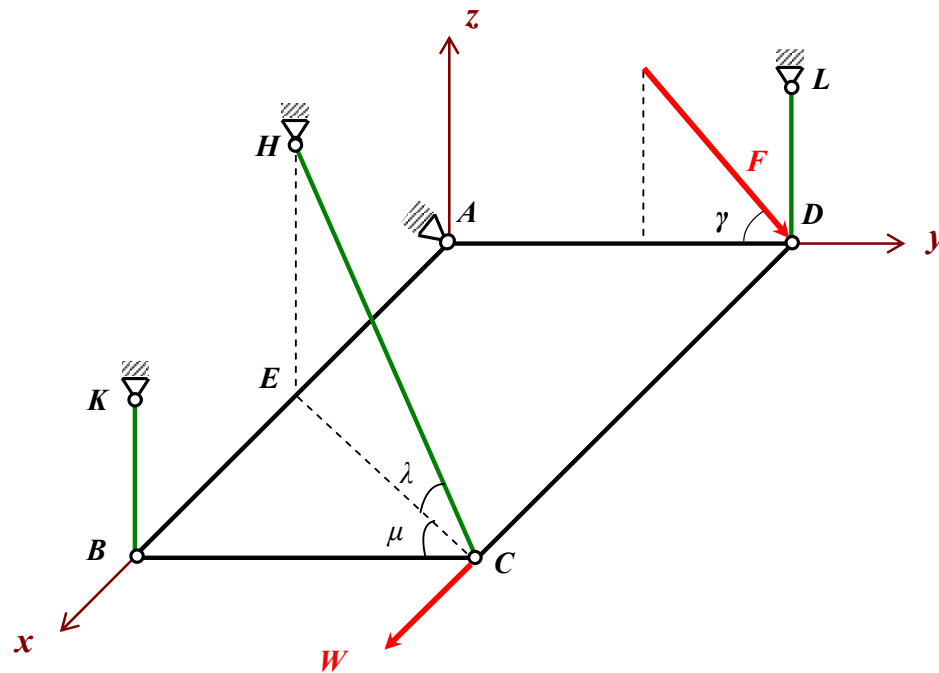

Joonis 19.

Abiks lahendajale: näiteks X_{A_1} peab tulema $-7,24\text{ N}$.

Variant 20.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat kaaluga 200 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja kolme jäiga kerge vardaga KB , LD ning HC . Punkti D on rakendatud vertikaaltasapinnas mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 260 N . Nurk γ on 60° . Punkti C on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 180 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B , C ja D , kui $AD=l$, $AB=3l$, $BE=\sqrt{3}l$ ja $HE=\sqrt{5}l$. Vardad KB ja LD ning sirge HE on vertikaalsed. Antud on ka nurgad: $\lambda = 48,190^\circ$ ja $\mu = 60^\circ$.

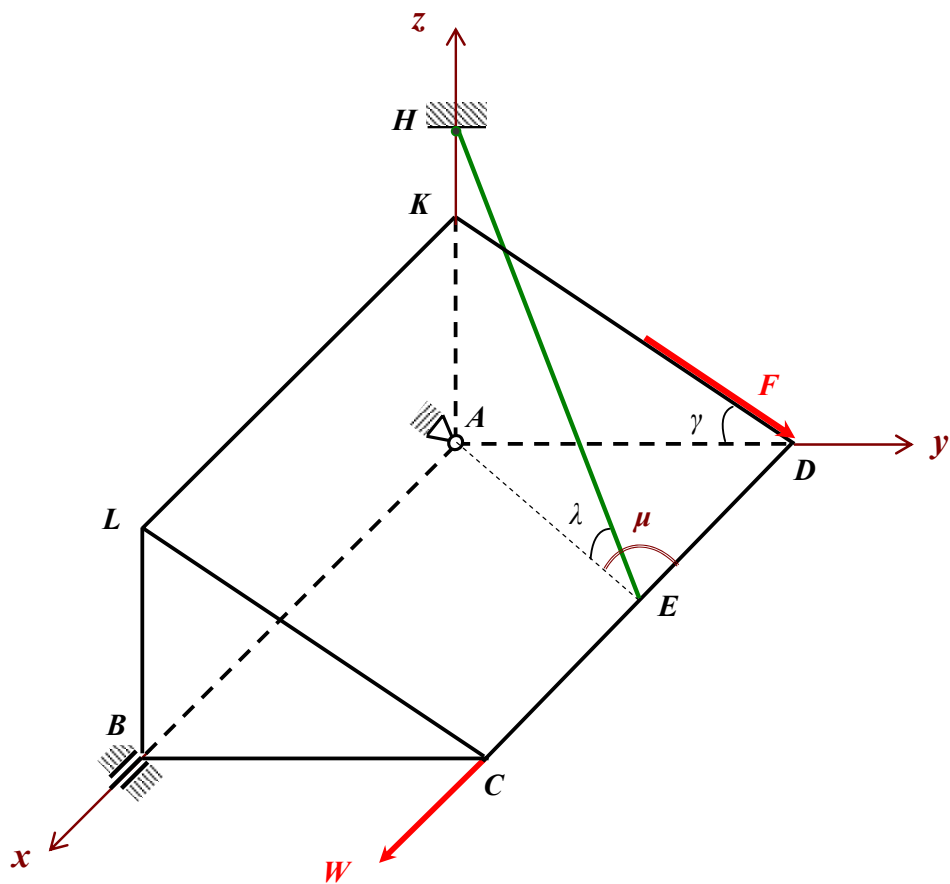

Joonis 20.

Abiks lahendajale: näiteks Z_A peab tulema $-317,44\text{ N}$.

Variant 21.

Prisma kaaluga 180 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja nööri HE . Punkti D on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub piki serva KD ja mille moodul on 200 N . Punkti C on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AK = 3b$, $AD = 6b$, $AB = 8b$, $KH = b$ ja $CE = ED$. Prisma põhi on horisontaalne. Antud on ka nurgad: $\gamma = 26,565^\circ$, $\lambda = 29,017^\circ$, $\mu = 56,310^\circ$.

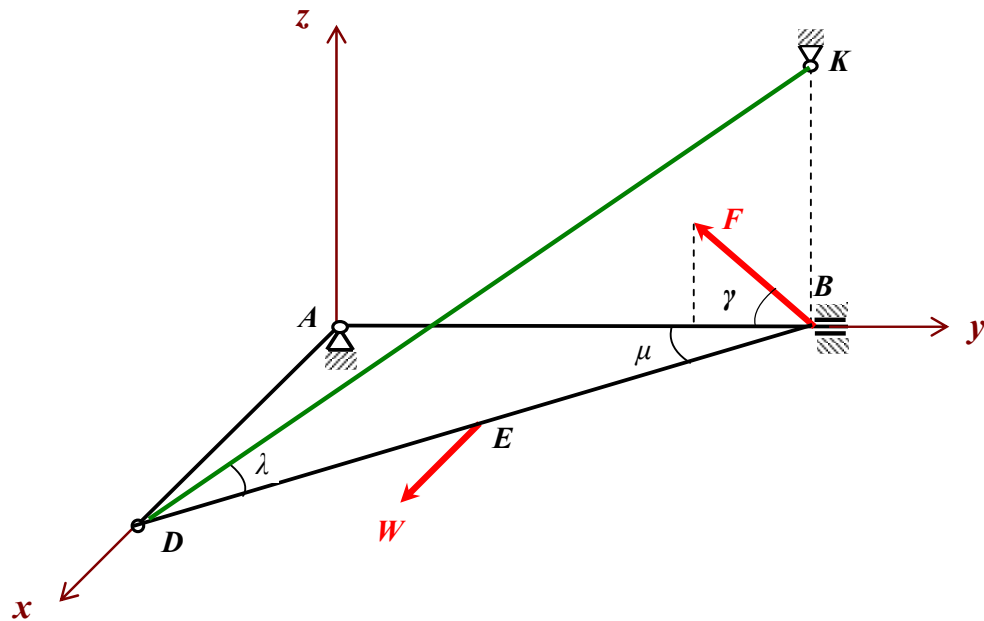

Joonis 21.

Abiks lahendajale: näiteks Z_A peab tulema $104,72\text{ N}$.

Variant 22.

Horisontaalne kolmnurkne plaat ABD kaaluga 160 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga KD . Punkti B on rakendatud vertikaaltasapinnas mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 240 N . Nurk γ on 60° . Punkti E on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 200 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja D , kui $AD = 3l$, $AB = 6l$, $KB = 2l$, $DE = EB$. Sirge KB on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 16,602^\circ$, $\mu = 26,565^\circ$.

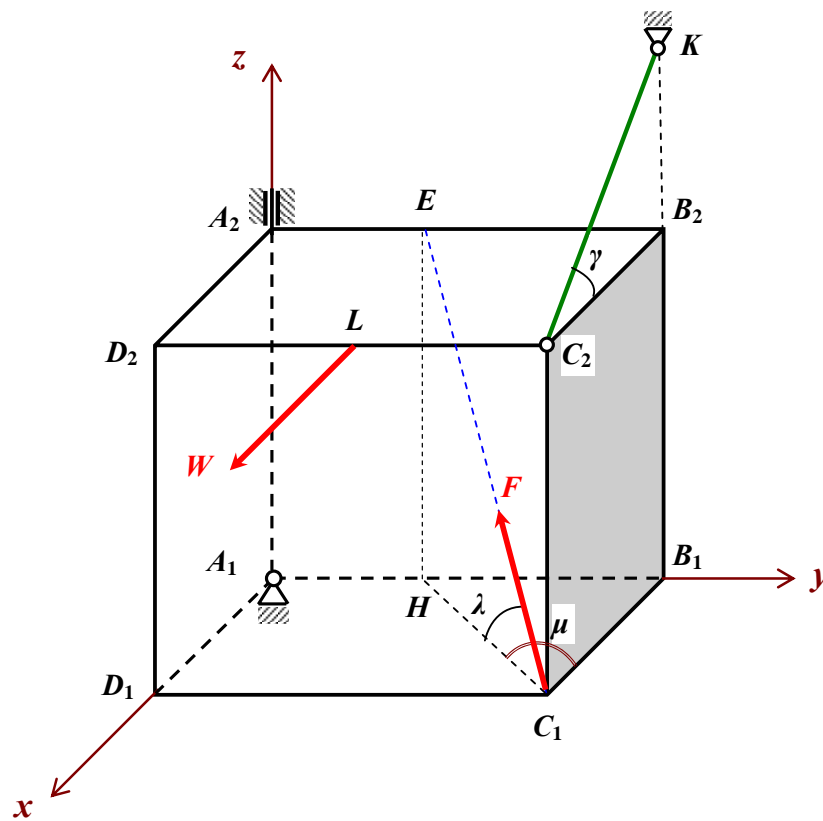

Joonis 22.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema -100 N .

Variand 23.

Risttahukas kaaluga 300 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , silindrilise liigendiga A_2 ja jäiga kerge vardaga KC_2 . Punkti C_1 on rakendatud sihis C_1E mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 240 N . Punkti L on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , A_2 ja C_2 , kui $A_1D_1 = b$, $A_1B_1 = 2b$, $A_1A_2 = \sqrt{5}b$, $KB_2 = \frac{3}{4}b$, $EB_2 = HB_1 = \sqrt{3}b$, $D_2L = LC_2$. Sirge KB_2 on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\gamma = 36,870^\circ$, $\lambda = 48,190^\circ$, $\mu = 60^\circ$.

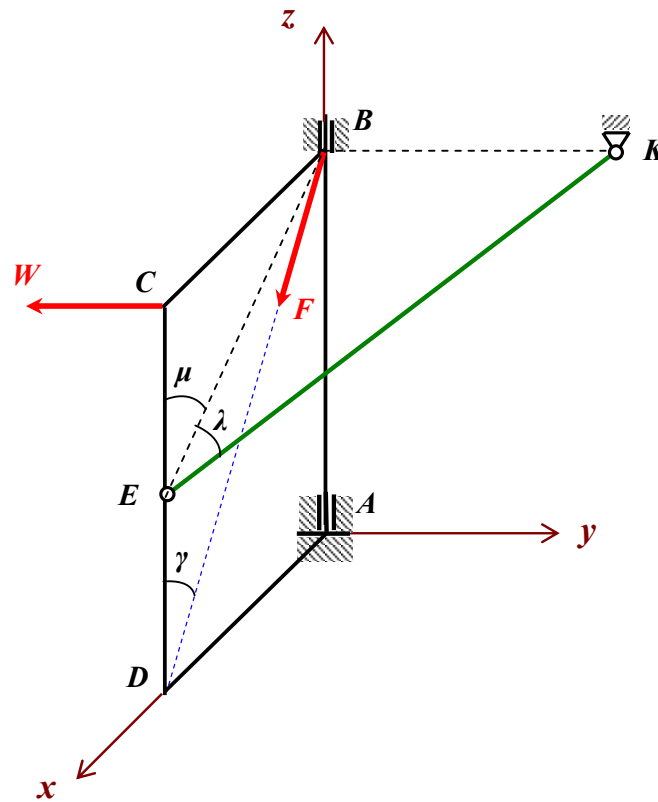
Joonis 23.

Abiks lahendajale: näiteks X_{A_1} peab tulema $43,84\text{ N}$.

Variant 24.

Vertikaalne ristkülikukujuline plaat kaaluga 180 N on kinnitatud silindriliste liigenditega A ja B , ning jäiga kerga vardaga EK . Otsa A lähedal toetub ta horisontaalsele alusele. Punkti B on rakendatud vertikaaltasapinnas sihis BD mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 120 N . Punkti C on rakendatud y -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 200 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AD=l$, $AB=2l$, $BK=\sqrt{3}l$, $CE=ED$. Sirge BK on paralleelne y -teljega. Antud on ka nurgad: $\gamma = 26,565^\circ$, $\lambda = 50,768^\circ$, $\mu = 45^\circ$.

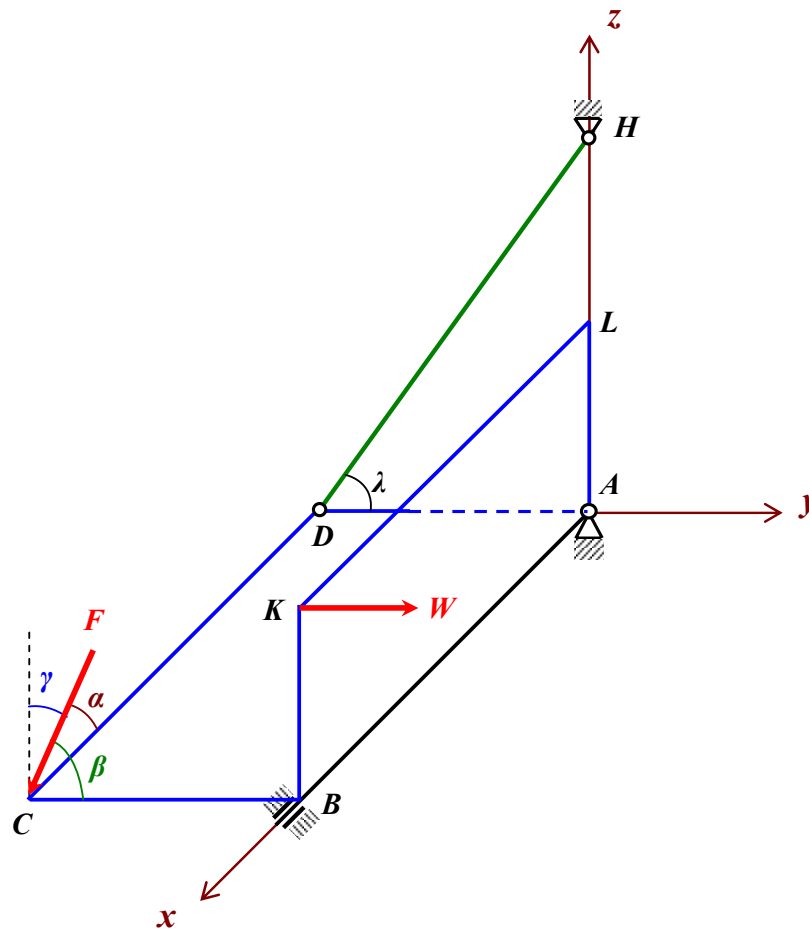

Joonis 24.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema 45 N .

Variant 25.

L-kujulise ristlõikega plaatkonstruktsiooni $ABCDKL$ üks osa $ABCD$ on horisontaalne ristkülik, selle kaal on 160 N . Teine osa $ABKL$ on vertikaalne ristkülik ja selle kaal on 120 N . Konstruktsioon on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga DH . Punkti C on rakendatud jõud $\vec{F}$, mille suund on määratud nurkadega α , β ja γ (vaata jooniselt). Jõu moodul on 200 N , nurk $\alpha = 68,61^\circ$, $\beta = 70^\circ$, $\gamma = 30^\circ$. Punkti K on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 100 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja D kui $AD = 2l$, $AB = KL = 6l$, $AL = BK = LH = \sqrt{3}l$.

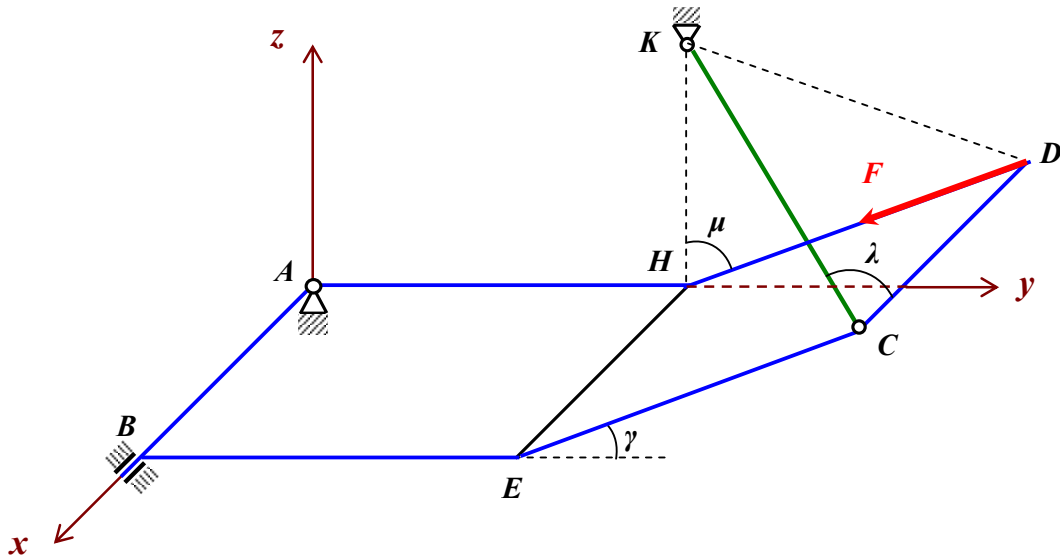

Joonis 25.

Abiks lahendajale: näiteks Y_A peab tulema $-71,87\text{ N}$, ning Z_A peab tulema $-26,6\text{ N}$.

Variant 26.

Esialgsest horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ painutati mööda sirget EH nii, et parempoolne osa moodustaks horisontaaltasapinnaga nurga $\gamma = 30^\circ$. Kummagi osa kaal on ühtemoodi 200 N . Konstruktsioon on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga CK . Punkti D on rakendatud vertikaaltasapinnas asetsev sihis DH mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AB = l$, $AH = HD = 2l$, $KH = 2l$. Sirge KH on vertikaalne. Antud on ka nurk $\lambda = 63,435^\circ$.

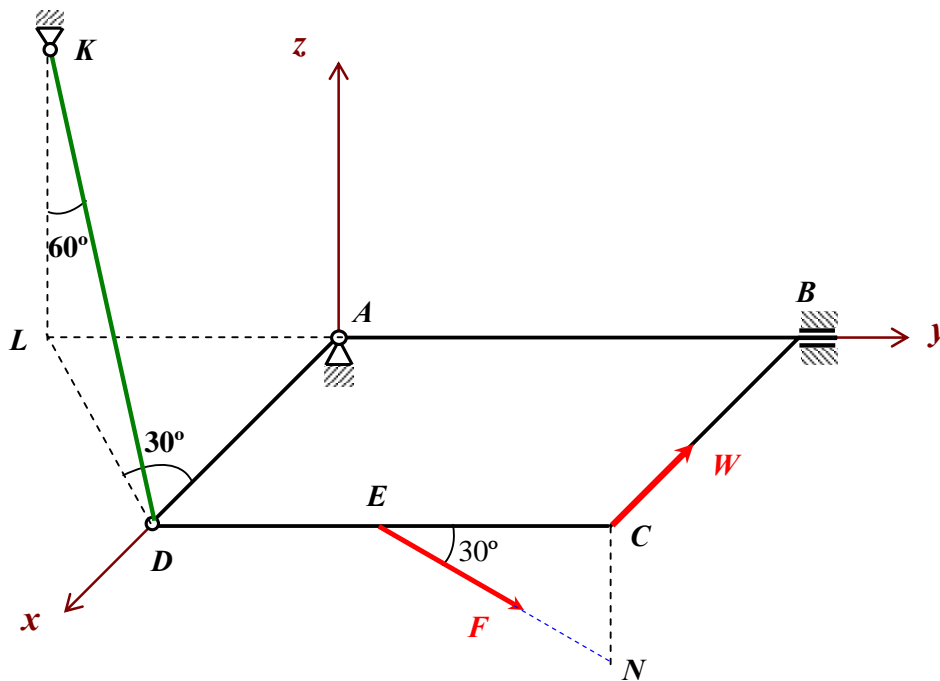

Joonis 26.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $170,79\text{ N}$, aga Y_B peab tulema $-341,58\text{ N}$.

Variand 27.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 200 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge varda KD abil. Punkti E rakendatud jõud $\vec{F}$ mõjub vertikaaltasapinnas, tema moodul on 240 N . Punkti C on rakendatud x -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja D , kui $AD = 2l$, $AB = 4l$, $DE = EC$. Sirged KL ja CN on vertikaalsed. Nurgad on näidatud joonisel.

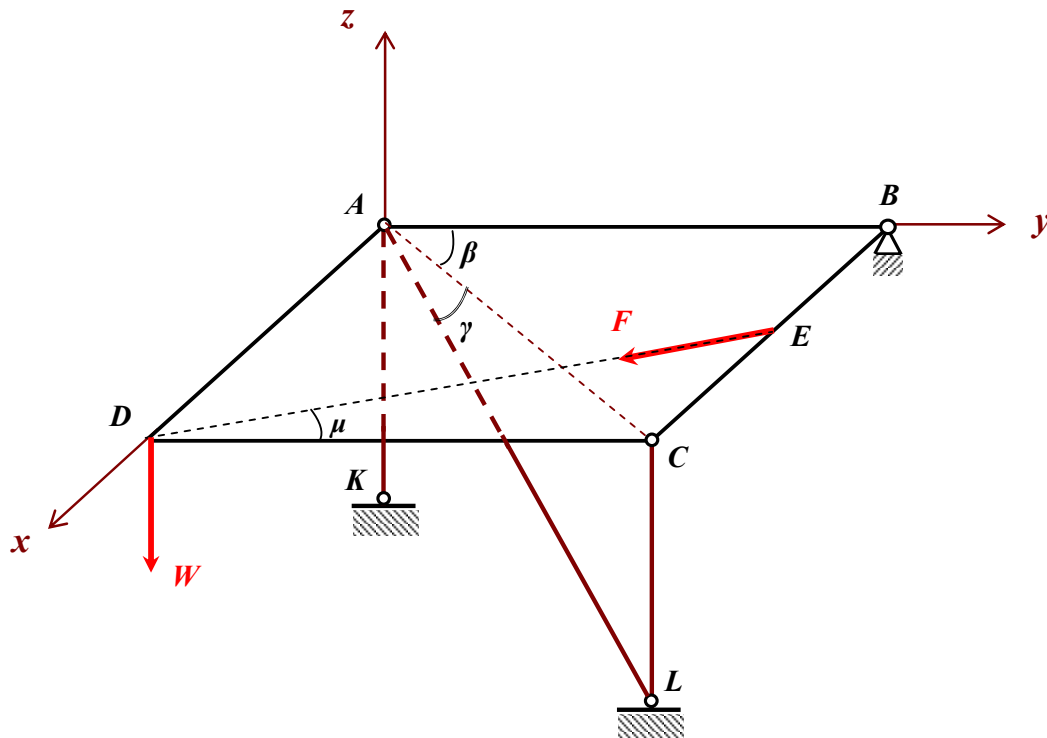

Joonis 27.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $321,34\text{ N}$.

Variant 28.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga B ja jäikade kergete varrastega AK , CL ning AL . Punkti E on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis ED ja mille moodul on 200 N . Punkti D on rakendatud vertikaalne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AD = 2l$, $AB = 3l$, $AK = CL = l$, $CE = EB$. Vardad AK ja CL on vertikaalsed. Antud on ka nurgad: $\beta = 33,690^\circ$, $\gamma = 15,501^\circ$, $\mu = 18,435^\circ$.

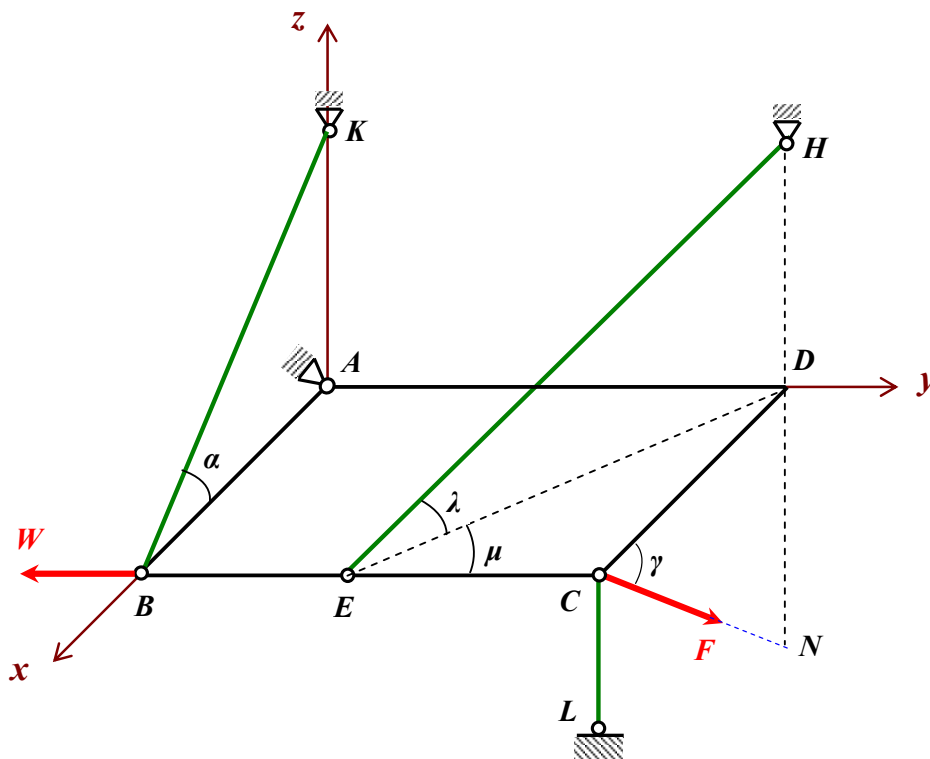
Joonis 28.

Abiks lahendajale: näiteks X_B peab tulema $-126,49\text{ N}$.

Variant 29.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja jäikade kergete varrastega BK , EH ning CL . Punkti C on rakendatud vertikaaltasapinnas mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 180 N . Nurk $\gamma = 60^\circ$. Punkti B on rakendatud y -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 100 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B , C ja E , kui $AD = 4l$, $AB = 2l$, $DH = l$, $EC = \sqrt{5}l$, $AK = \frac{2}{\sqrt{3}}l$. Varras CL ning sirge HDN on vertikaalsed.

Antud on ka ülejäänud nurgad: $\alpha = 30^\circ$, $\lambda = 18,435^\circ$, $\mu = 41,810^\circ$.

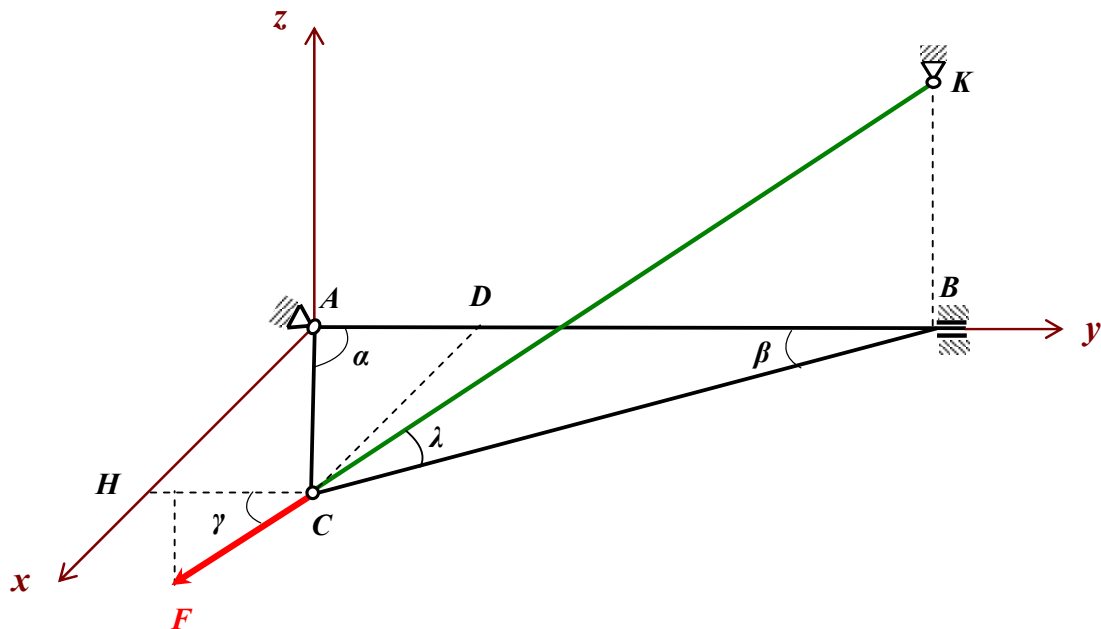

Joonis 29.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $69,365\text{ N}$.

Variant 30.

Horisontaalne kolmnurkne plaat ABC on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga CK . Plaadi nurk $\alpha = 60^\circ$, $\beta = 30^\circ$. Plaadi vasakpoolse osa ADC kaal on 60 N , parempoolse osa BDC kaal on 180 N . Sirge CD on paralleelne x -teljega. Punkti C on rakendatud vertikaaltasapinnas mõjuv jõud $\vec{F}$, mille moodul on 160 N . Nurk $\gamma = 30^\circ$. Sirge CH on paralleelne y -teljega. Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AB = 12l$, $BK = \sqrt{13}l$. Sirge BK on vertikaalne. Antud on ka nurk $\lambda = 19,134^\circ$.

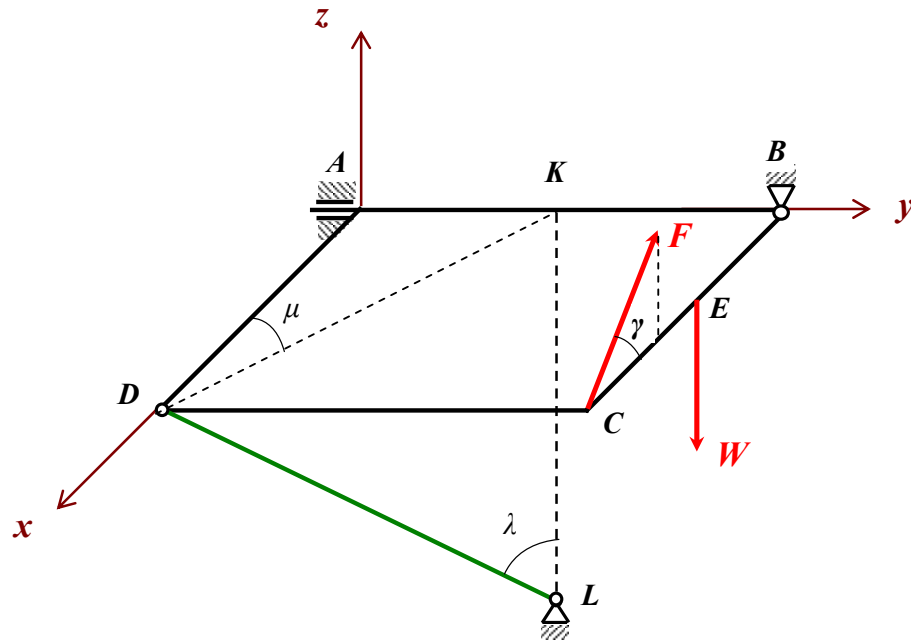

Joonis 30.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema 60 N .

Variand 31.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga B , silindrilise liigendiga A ja jäiga kerge vardaga DL . Plaadi kaal G on 150 N . Punkti C rakendatud jõud $\vec{F}$ mõjub vertikaaltasapinnas, tema moodul on 250 N , nurk $\gamma = 30^\circ$. Jõud $\vec{W}$ on suunatud otse alla, tema moodul on 100 N . Leida sidemereaktsioonid punktides A , B ja D kui $BE=EC$, $AB=3BE$, $AB=KL$ ja $AK=KB$. Sirge KL on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 39,806^\circ$ ja $\mu = 36,870^\circ$.

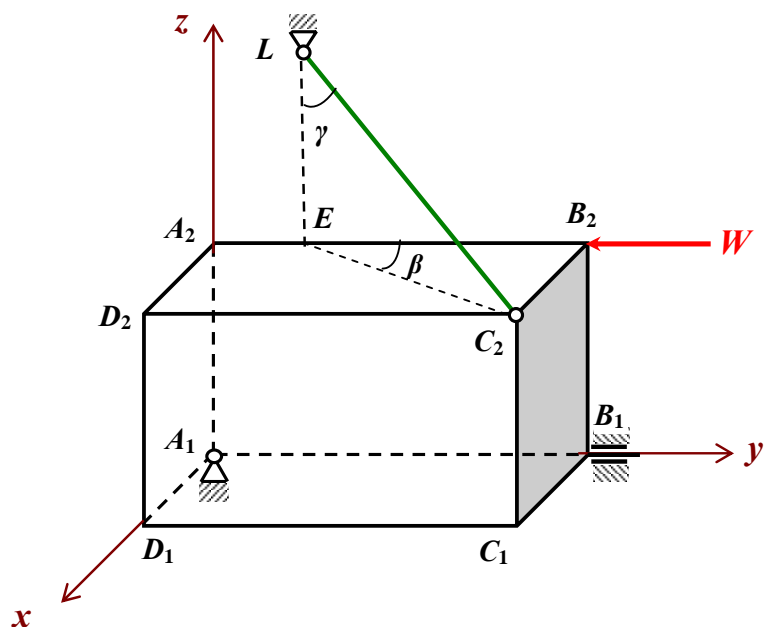
Joonis 31.

Abiks lahendajale: näiteks X_B peab tulema $216,5\text{ N}$.

Variant 32.

Risttahukas kaaluga $G = 200\text{ N}$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , silindrilise liigendiga B_1 ja jäiga kerge vardaga C_2L . Punkti B_2 on rakendatud y -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida reaktsioonjõud punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $A_2D_2 = 2A_2E$, $A_2B_2 = 4A_2E$ ja $A_1A_2 = 2A_2E$. Nurk $\gamma = 60^\circ$. Sirge LE on vertikaalne. Antud on ka nurk $\beta = 33,690^\circ$.

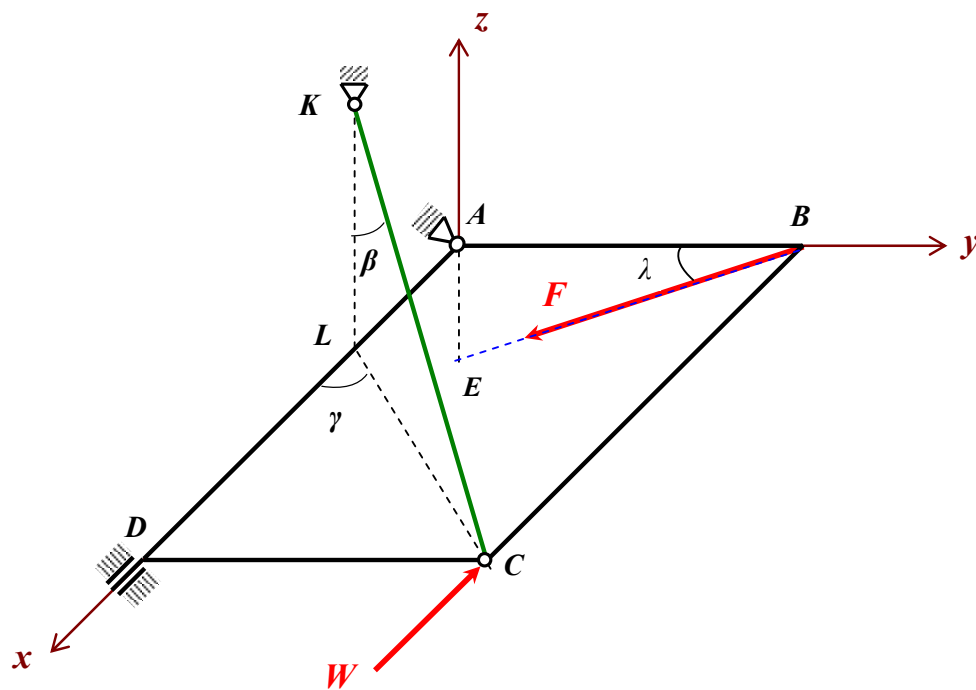

Joonis 32.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $36,75\text{ N}$.

Variand 33.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga D ja jäiga kerge vardaga KC . Plaadi kaal G on 200 N . Punkti B on rakendatud vertikaaltasapinnas asetsev jõud $\vec{F}$, mille moodul on 180 N . Punkti C on rakendatud x -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{W}$, mille moodul on 80 N . Nurk $\beta = 30^\circ$ ja $\gamma = 60^\circ$. Leida sidemete reaktsioonid punktides A , D ja C , kui $AB = 2l$, $AD = 4l$ ja $AE = l$. Sirged AE ja KL on vertikaalsed. Nurk $\lambda = 26,565^\circ$.

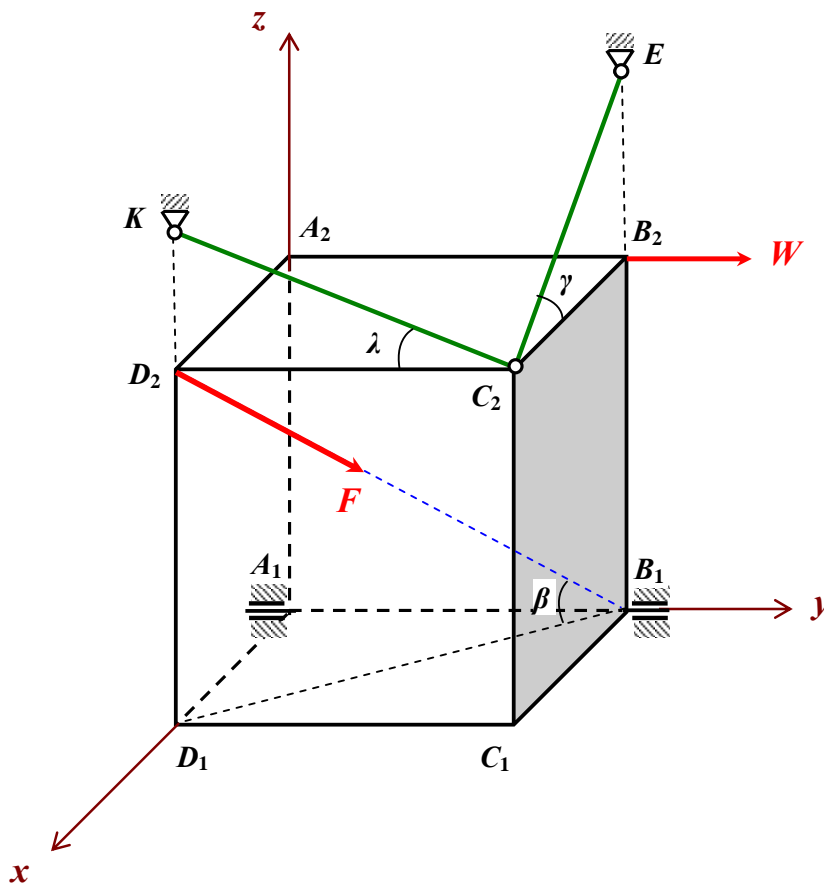

Joonis 33.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $132,11\text{ N}$.

Variant 34.

Kuup kaaluga 300 N on kinnitatud silindriliste liigenditega A_1 ja B_1 , ning jäikade kergete varrastega KC_2 ja EC_2 . Kuubi punkti D_2 on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis D_2B_1 ja mille moodul on 200 N . Punkti B_2 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 160 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $B_2E = \frac{3}{4}a$, kus a on kuubi serva pikkus. Sirged KD_2 ja EB_2 on vertikaalsed. Antud on ka nurgad $\gamma = 36,870^\circ$ ja $\lambda = 40^\circ$.

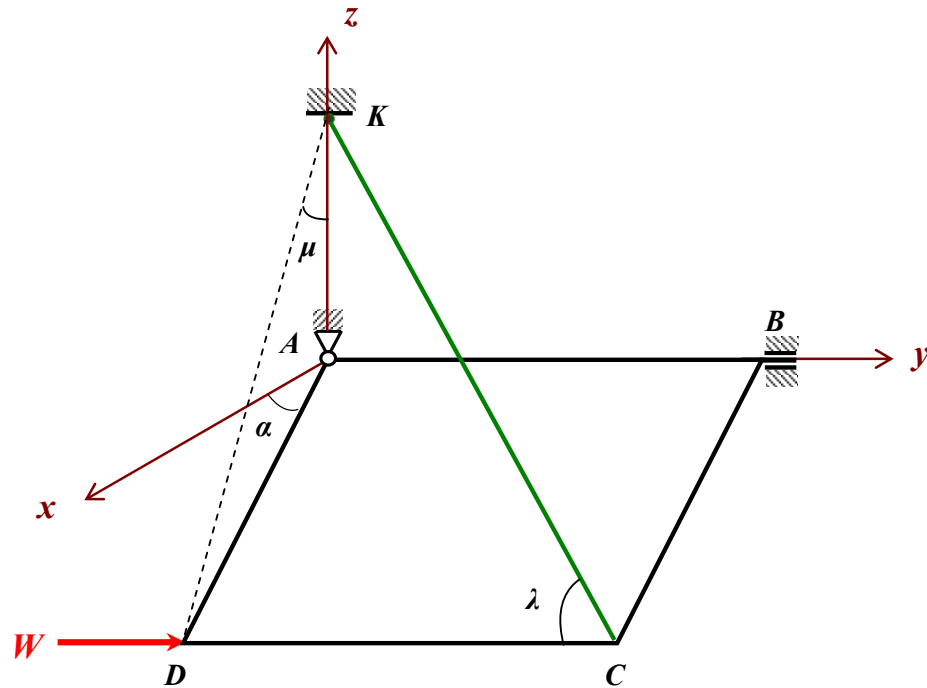

Joonis 34.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $275,47\text{ N}$.

Variant 35.

Ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B ning ta hoitakse nööri KC abil horisontaaltasapinnast kallutatuna nurga $\alpha = 30^\circ$ võrra. Punkti D on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AK = l$, $AD = 2l$ ja $AB = 3l$. Antud ka nurgad: $\lambda = 41,410^\circ$, $\mu = 40,893^\circ$.

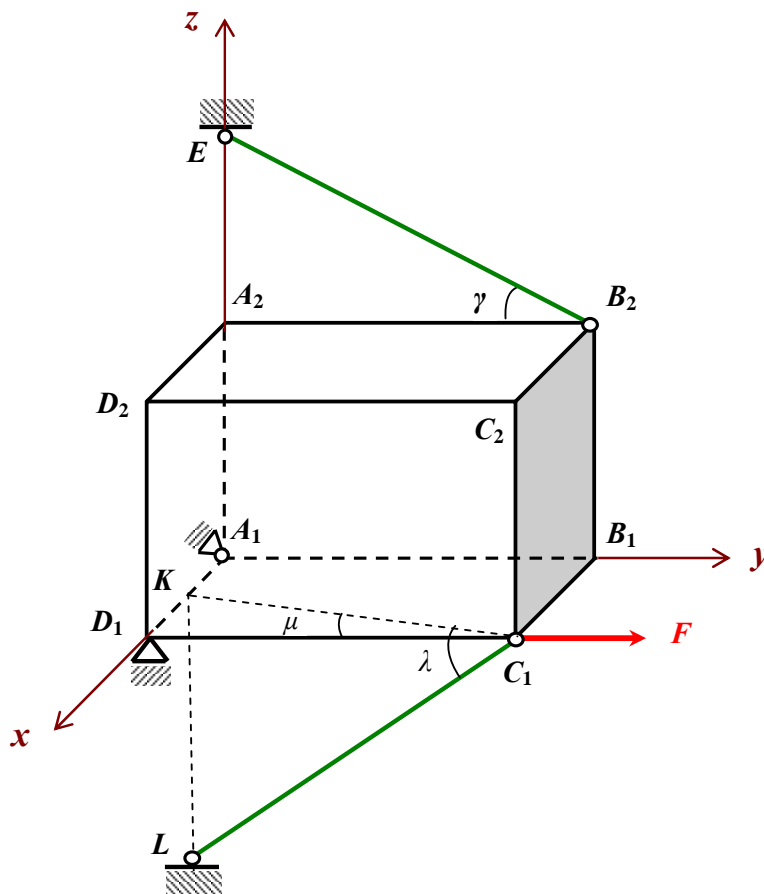

Joonis 35.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $138,56\text{ N}$, ning Y_A peab tulema 240 N .

Variant 36.

Risttahukas kaaluga 300 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , jäikade kergete varrastega EB_2 ja LC_1 ning punkti D_1 lähedal toetub teravikule. Punkti C_1 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 120 N . Nurk $\gamma = 30^\circ$. Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_2 , C_1 ja D_1 , kui $A_2D_2 = 2b$, $A_2B_2 = 6b$, $A_1A_2 = 3b$, $KL = 4b$ ja $A_1K = KD_1$. Sirge KL on vertikaalne, risttahuka põhjad on horisontaalsed. Antud on ka nurgad: $\lambda = 33,329^\circ$, $\mu = 9,462^\circ$.

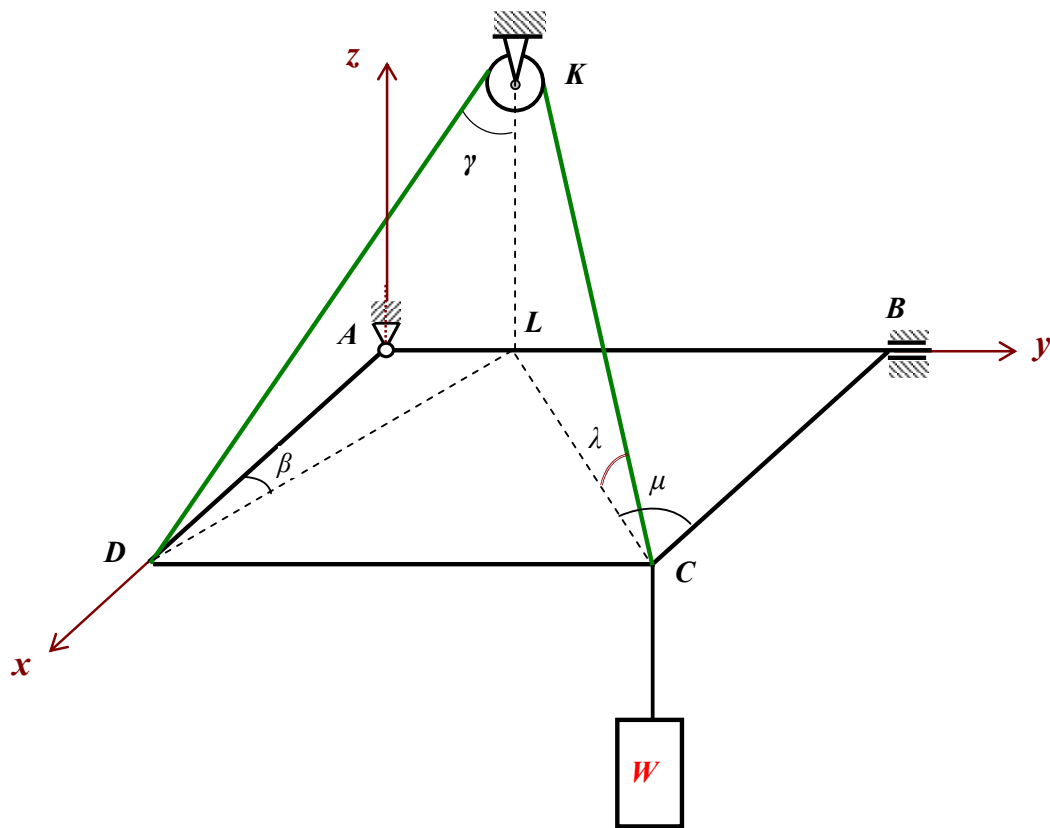

Joonis 36.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema 40 N .

Variant 37.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$, mille kaal on 150 N , hoitakse horisontaalasendis nööri DKC abil. Nöör on pandud üle väikese ploki K , kusjuures nurk $\gamma = 45^\circ$. Plaadi nurka C on riputatud keha W , mille kaal on 240 N . Leida nööri tõmme ning sidemereaktsioonid punktides A ja B , kui $AL = l$, $AB = 4l$ ja $AD = 2l$. Sirge KL on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\beta = 26,565^\circ$, $\lambda = 31,806^\circ$, $\mu = 56,310^\circ$.

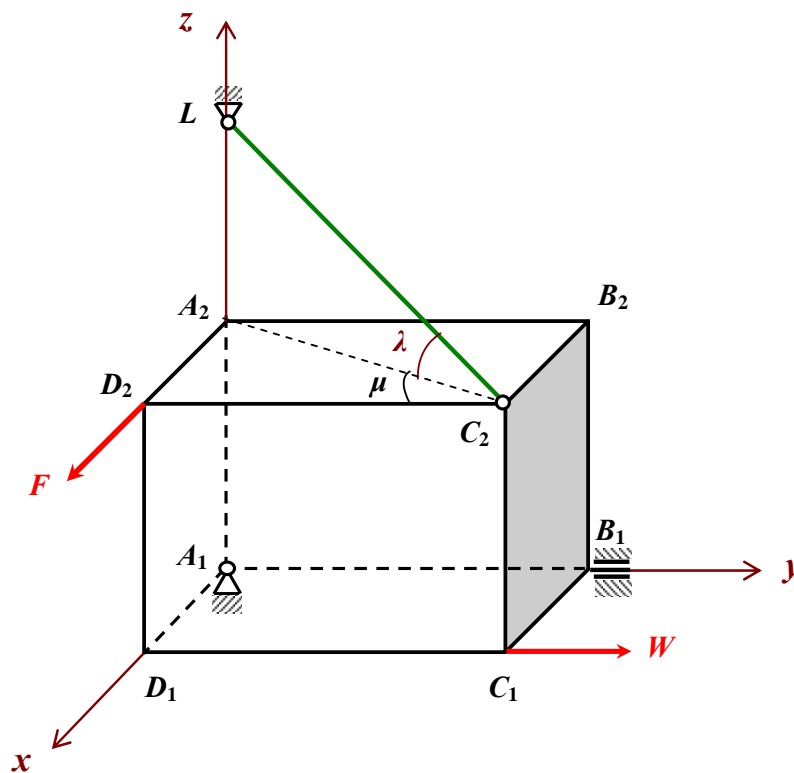

Joonis 37.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $211,31\text{ N}$.

Variant 38.

Risttahukas kaaluga 250 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A_1 , silindrilise liigendiga B_1 ja jäiga kerge vardaga LC_2 . Punkti D_2 on rakendatud jõud x -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 180 N . Punkti C_1 on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 120 N . Leida reaktsioonjõud punktides A_1 , B_1 ja C_2 , kui $A_1B_1 = 4b$, $A_1D_1 = 2b$, $A_1A_2 = 3b$ ja $A_2L = 2b$. Antud on ka nurgad: $\lambda = 24,0948^\circ$, $\mu = 26,565^\circ$.

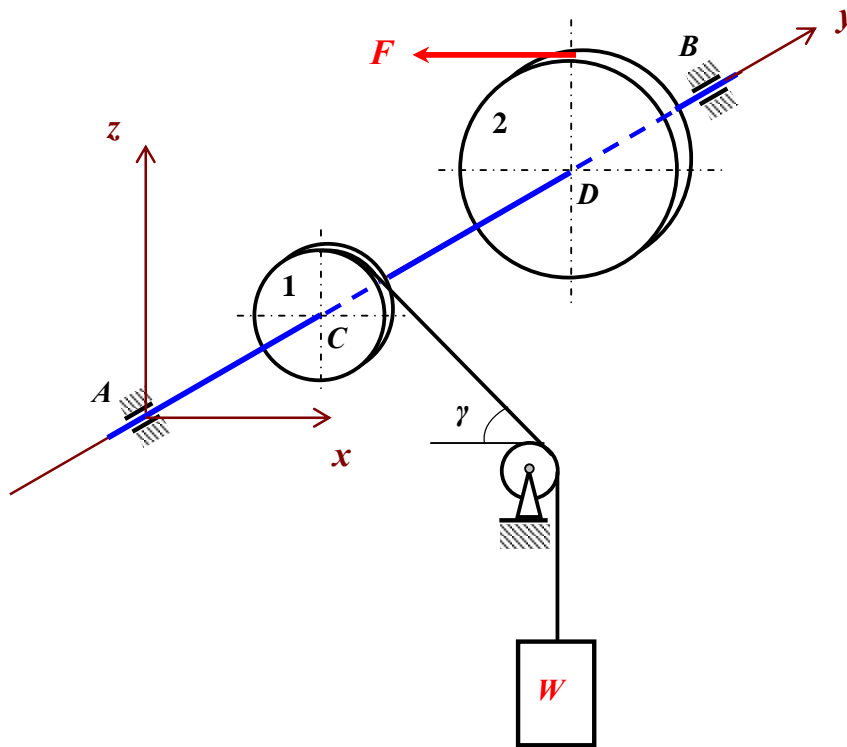

Joonis 38.

Abiks lahendajale: näiteks Y_A peab tulema 196 N .

Variand 39.

Ratas 1 kaaluga $G_1 = 60 \text{ N}$ ja raadiusega 20 cm ning ratas 2 kaaluga $G_2 = 200 \text{ N}$ ja raadiusega 40 cm asetsevad horisontaalsel völlil AB . Rattast 1 läheb nöör üle ploki ja kannab raskust $W = 120 \text{ N}$. Nurk γ on 60° . Rattale 2 on rakendatud x -teljega paralleelne kuid vastassuunaline jõud $\vec{F}$. Leida laagrite A ja B reaktsioonid ning jõu $\vec{F}$ suurus, mis on vajalik süsteemi tasakaalustamiseks, kui $AC = 3l$, $CD = 5l$ ja $DB = 2l$.

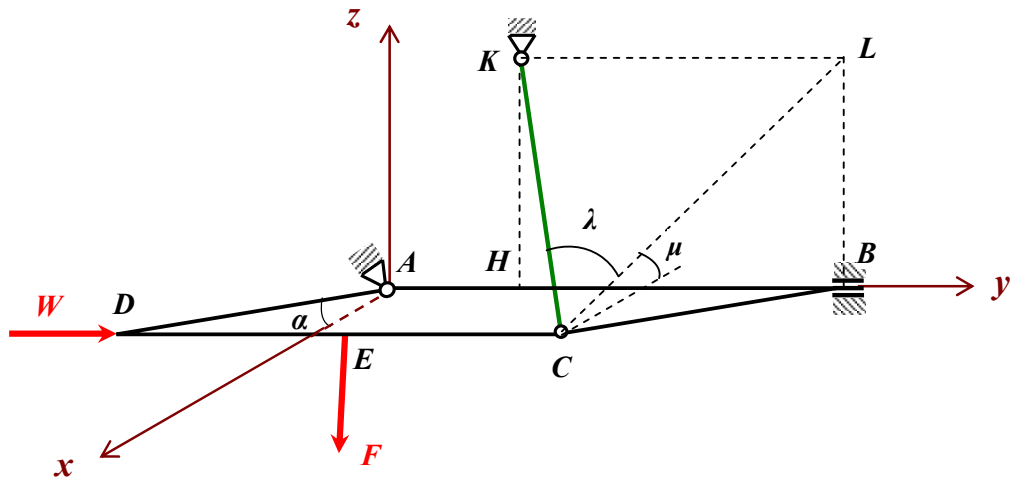
Joonis 39.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema -30 N .

Variant 40.

Ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 200 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga A ja silindrilise liigendiga B , ning ta hoitakse horisontaaltasapinnast kallutatuna nurga $\alpha = 30^\circ$ võrra jäiga kerge varda KC abil. Punkti E on rakendatud *plaadiga ristiolev* jõud $\vec{F}$, mis mõjub vertikaaltasapinnas ja mille moodul on 160 N . Punkti D on rakendatud y -teljega paralleelne jõud $\vec{W}$, mille moodul on 100 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AD = 2l$, $AB = 4l$, $HB = \sqrt{5}l$, $KH = 2l$, $DE = EC$. Sirge KH on vertikaalne. Antud on ka nurgad: $\lambda = 48,190^\circ$, $\mu = 30^\circ$.

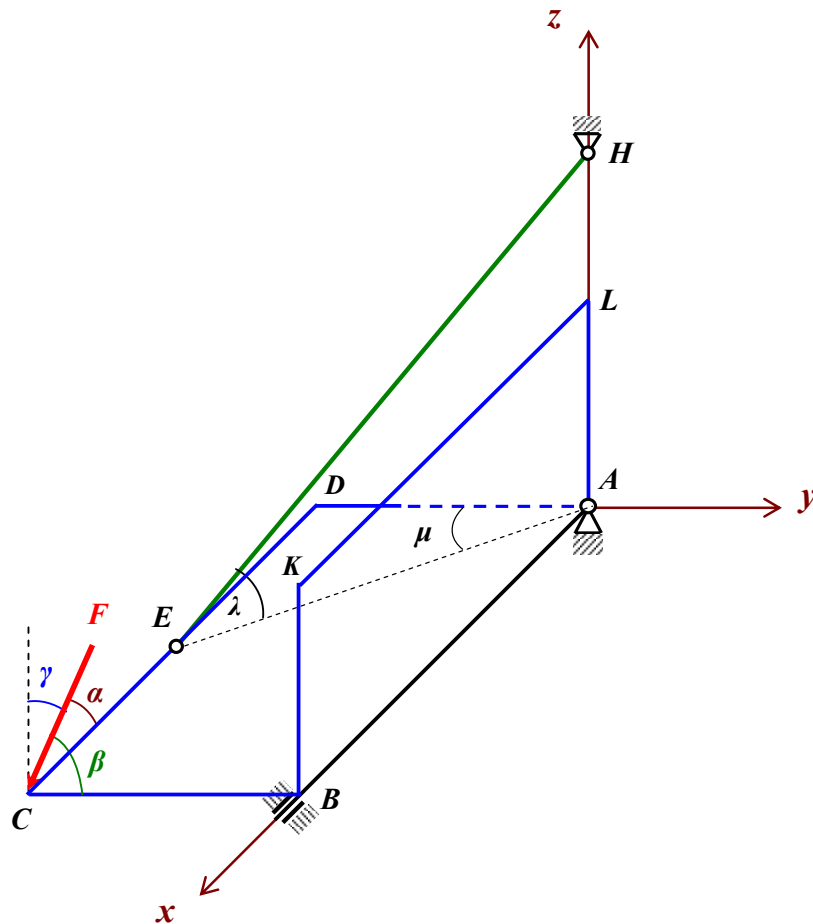

Joonis 40.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $54,55\text{ N}$, aga Z_B peab tulema $-27,68\text{ N}$.

Variant 41.

L-kujulise ristlõikega plaatkonstruktsiooni $ABCDKL$ üks osa $ABCD$ on horisontaalne ristkülik, selle kaal on 160 N . Teine osa $ABKL$ on vertikaalne ristkülik ja selle kaal on 120 N . Konstruktsioon on kinnitatud sfäärilise liigendiga A , silindrilise liigendiga B ja jäiga kerge vardaga EH . Punkti C on rakendatud jõud $\vec{F}$, mille suund on määratud nurkadega α , β ja γ (vaata jooniselt). Jõu moodul on 200 N , nurk $\alpha = 68,61^\circ$, $\beta = 70^\circ$, $\gamma = 30^\circ$. Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja E , kui $AD = 2l$, $AB = KL = 6l$, $AL = BK = 1,5l$, $LH = l$, $CE = ED$, nurk $\lambda = 34,736^\circ$, $\mu = 56,310^\circ$.

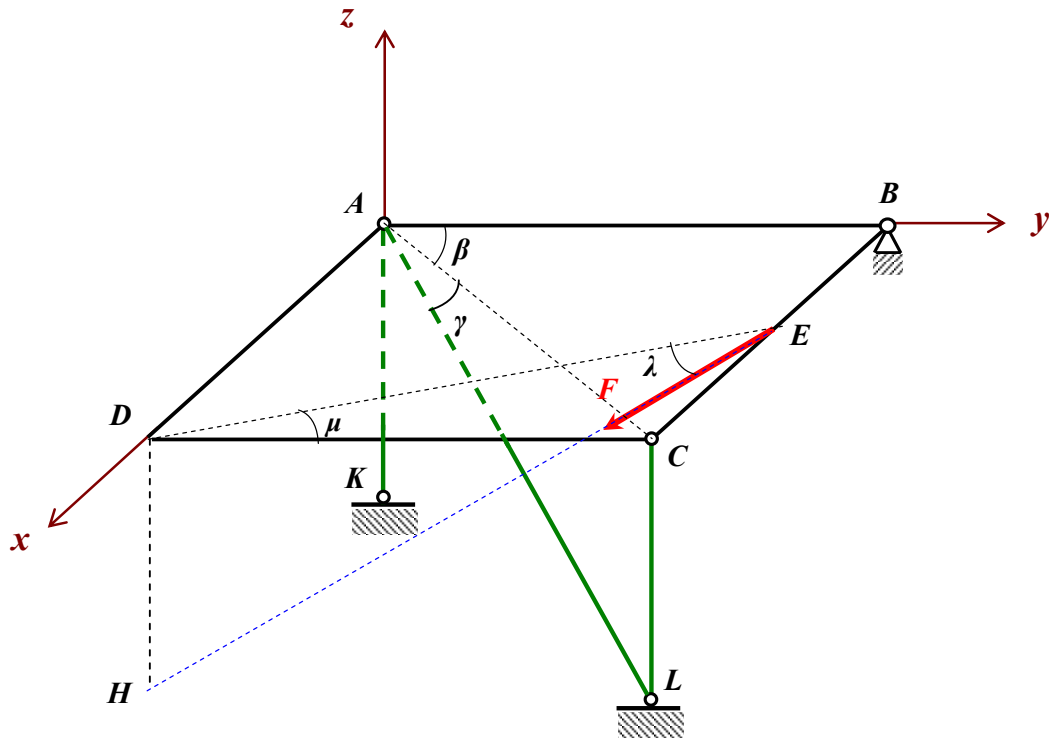

Joonis 41.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $230,90\text{ N}$, aga Z_B peab tulema $186,60\text{ N}$

Variant 42.

Horisontaalne ristkülikukujuline plaat $ABCD$ kaaluga 240 N on kinnitatud sfäärilise liigendiga B ja jäikade kergete varrastega AK , CL ning AL . Punkti E on rakendatud jõud $\vec{F}$, mis mõjub sihis EH ja mille moodul on 200 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A , B ja C , kui $AD = 2l$, $AB = 3l$, $AK = CL = l$, $DH = \sqrt{6}l$, $CE = EB$. Vardad AK ja CL , ning samuti sirge DH on vertikaalsed. Antud on ka nurgad $\beta = 33,690^\circ$, $\gamma = 15,501^\circ$, $\lambda = 37,761^\circ$, $\mu = 18,435^\circ$.

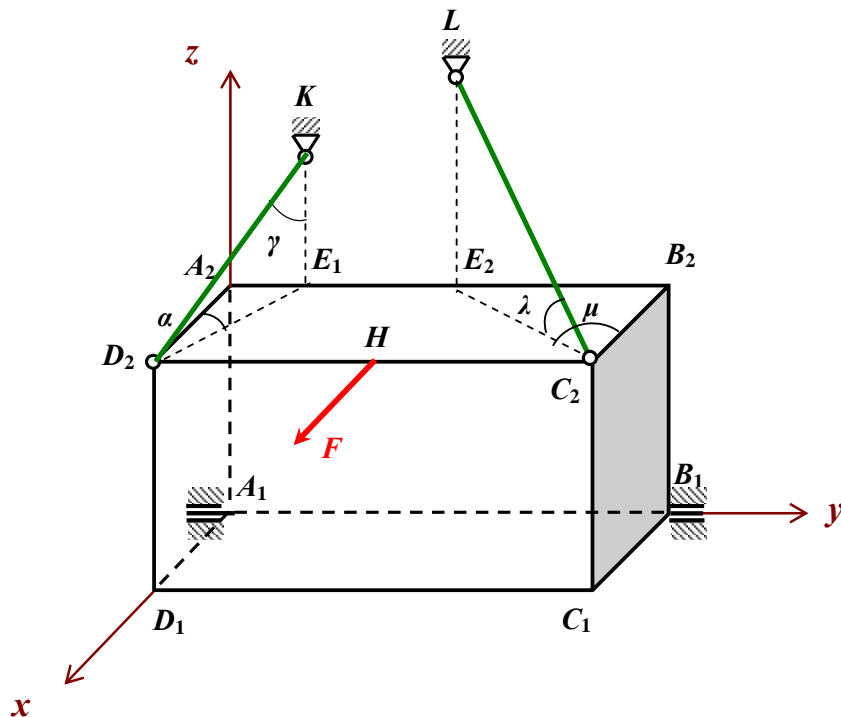

Joonis 42.

Abiks lahendajale: näiteks Z_B peab tulema $61,24\text{ N}$.

Variant 43.

Risttahukas kaaluga 280 N on kinnitatud silindriliste liigenditega A_1 ja B_1 , ning jäikade kergete varrastega KD_2 ja LC_2 . Punkti H on rakendatud x -teljega paralleelne jõud $\vec{F}$, mille moodul on 360 N . Leida sidemete reaktsioonid punktides A_1 , B_1 , C_2 ja D_2 , kui $A_1D_1 = l$, $A_1B_1 = 4l$, $A_1A_2 = 2l$, $A_2E_1 = \sqrt{3}l$, $B_2E_2 = \sqrt{2}l$, $LE_2 = \sqrt{2}l$, $D_2H = HC_2$, nurk γ on 60° . Sirged KE_1 ja LE_2 on vertikaalsed. Nurk $\lambda = 39,232^\circ$, $\mu = 54,736^\circ$, $\alpha = 60^\circ$.

Joonis 43.

Abiks lahendajale: näiteks X_A peab tulema $-62,77\text{ N}$.